

Vergaderjaar 2009–2010

32 131

Wijziging van een aantal wetten ter uniformering van het loonbegrip (Wet uniformering loonbegrip)

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Inhoudsopgave

I. ALGEMEEN	2
1. Inleiding	2
2. Uniformering loonbegrip	3
2.1. Afschaffen werknemersdeel Awf-premie	4
2.2. Toepassing omkeerregel voor inleg en opname van levensloop- tegoed	4
2.3. Bijtelling privégebruik auto ook premieloon werknemers- verzekeringen	5
2.4. Vervangen werkgeversvergoeding inkomensafhankelijke bijdrage door een werkgeversheffing	6
2.5. Twee discoördinatiepunten die niet hoeven te worden opgeheven	6
2.6. Afschaffen franchise in Awf-premie werkgeversdeel	6
3. Heffing van inkomensafhankelijke bijdrage	7
3.1. Het huidige systeem van de inkomensafhankelijke bijdrage	7
3.2. Het voorgestelde systeem van de inkomensafhankelijke bijdrage	8
3.3. Samenloopsituaties. Teruggaven bij meer inkomsten- verhoudingen	10
3.4. Aanvullend pakket	11
4. Inwerkingtreding	12
5. Overgangsrecht opheffen discoördinatiepunten	12
6. Inkomenseffecten	12
7. Loonkosten bedrijven en instellingen	130
8. EU-aspecten	15
9. Budgettaire aspecten	15
10. Uitvoeringskosten	16
11. Gevolgen voor bedrijfsleven en burger (administratieve lasten)	16
12. Toetsen	18
II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING	19

I. ALGEMEEN

1. Inleiding

Via de loonheffingen worden door de werkgevers loonbelasting, premie volksverzekeringen, premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet (ZVW) afgedragen. In totaal levert dit € 115 miljard op, bijna de helft van het totaal aan inkomsten van het rijk. Deze loonheffingen worden door werkgevers als ingewikkeld en bewerkelijk ervaren. Gebrek aan transparantie, gedetailleerde regelgeving en ogenschijnlijk onnodige verschillen tussen deze heffingen leiden tot irritaties en een ervaren lastendruk die zwaarder weegt dan een kwantitatieve benadering van de absolute omvang van administratieve lastendruk doet vermoeden. Oplossingen liggen naar de mening van het kabinet in minder regels, minder details, minder verschillen. Dit leidt tot minder administratieve handelingen van de werkgevers voor hun loonadministratie en tevens tot lagere uitvoeringslasten voor de Belastingdienst.

Met deze wet wordt een uniform loonbegrip ingevoerd voor de heffing van loonbelasting/premie volksverzekeringen, premies werknemersverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage ZVW. De onderdelen van de diverse loonbegrippen die momenteel niet uniform zijn, de zogenaamde discoördinatiepunten, worden opgeheven. Hiermee wordt op korte termijn een administratieve lastenwinst bereikt binnen de contouren van het bestaande stelsel, waarin de loonheffing (van de burgers) en premieheffing (van de werkgevers) afzonderlijk blijven bestaan, maar waarin de grondslag voor de heffingen wordt geüniformeerd. Niet alleen de werkgever is daarbij gebaat. Ook de uitvoering van de loonaangifteketen door de Belastingdienst en het UWV wordt efficiënter en robuuster als details en verschillen tussen loon- en premieheffing worden beperkt. Voor de werknemer wordt het loonstrookje eenvoudiger doordat deze korter en duidelijker wordt, de verschillende tussenberekeningen tussen bruto- en nettoloon vervallen en de correcties bij meerdere dienstbetrekkingen komen te vervallen. Uniformering van de verschillende loonbegrippen (loon voor de loonbelasting/premie volksverzekeringen, loon voor de premies werknemersverzekeringen en loon voor de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet) tot één loonbegrip vergt aanvullende maatregelen om financiële effecten voor bedrijven, burgers en overheid te voorkomen. Deze wet, die een uniform loonbegrip regelt, is een noodzakelijke stap op weg naar verdere substantiële vereenvoudigingen. Gezien het ingrijpende karakter van de wijziging heeft het kabinet besloten de vereiste wetswijziging ruim voor de beoogde invoeringsdatum (2011 of 2012, zie verderop) in te dienen zodat bedrijven en Belastingdienst ruim de tijd hebben voor implementatie. Nadat deze stap van uniformering is gezet is het mogelijk de heffing van premies nog verder te vereenvoudigen via bijvoorbeeld een loonsomheffing. Dit laatste vergt nadere afweging en wetgeving.

Deze wet draagt bij aan het realiseren van de nieuwe tranche van reductie van administratieve lasten die is aangegeven in het Coalitieakkoord. Het geeft een uitwerking van de Verkenning vereenvoudiging premieheffing die aan de Tweede Kamer is aangeboden, vergezeld van een kabinetsreactie.¹ Deze verkenning is geschreven naar aanleiding van de motie Verhagen/Rutte tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen 2006 waarin de regering onder meer werd uitgenodigd om met maatregelen te komen om de premieheffing voor werkgevers verder te vereenvoudigen.² Het kabinet heeft bij brief van 3 juli 2008 aangegeven dat voor een verdergaande vereenvoudiging van de loon- en premieheffing in de eerste plaats van belang is de huidige verschillen tussen de loonbegrippen

¹ Kamerstukken II 2007/08, 31 236, nr. 1.

² Kamerstukken II 2006/07, 30 800, nr. 13.

(discoördinatiepunten) weg te nemen.¹ De Tweede Kamer heeft bij de behandeling van het Belastingplan 2009 via de motie van de leden Omtzigt, Cramer en Tang uitgesproken dat het verschil in loonbegrip een van de grootste veroorzakers is van administratieve lastendruk en een begrijpelijk loonstrookje in de weg staat en tevens gevraagd naar de mogelijkheden de diverse loonbegrippen nog deze kabinetsperiode te harmoniseren.²

Onderstaand treft u in tabel 1 een schematisch overzicht van het loonstrookje en de salarisadministratie zoals die momenteel geldt en na invoering van deze wet.

Tabel 1 Schematisch overzicht vereenvoudiging loonstrookje/loonadministratie (cijfers 2009)

2009		2011/2012		
A	Brutoloon	2 000	A Brutoloon	2 000
B	-/- levensloop	200	B -/- levensloop	200
C	+ auto van de zaak	500	C + auto van de zaak	500
D	-/- AWF-premie (2009 = 0,0%)	0	D Uniform loon (= A - B + C)	2 300
E	Loon voor ZVW bijdrage (= A - B + C - D)	2 300		
F	ZVW verg. van werkgevers (6,9% * E)	159		
G	Loon voor de loonheffing (= E + F)	2 459		
H	Loon voor de ZVW (=E)	2 300		
I	Loon voor de wn. verzekering (=A)	2 000		
Inhoudingen/bijtellings op loonstrookje			Inhoudingen/bijtellings op loonstrookje	
J	ZVW-vergoeding (6,9% * E)	159	E Loonheffing ¹ (o.b.v. D)	613 ²
K	ZVW-bijdrage (6,9% * E)	159		
L	Loonheffing ³ (o.b.v. G)	613		
M	AWF-premie (2009 = 0,0% * A)	0		
N	Netto loon ⁴ (= A + J - K - L - M)	1 387	F Netto loon ⁴ (= A - E)	1 387
Af te dragen buiten loonstrookje			Af te dragen buiten loonstrookje	
	Premie WW (2*, gemiddeld)	54	Premie WW (2*, gemiddeld)	54
	Premie WAO (3*, gemiddeld)	126	Premie WAO (3*, gemiddeld)	126
	Eindheffingen	divers	Eindheffingen	divers
			ZVW bijdrage	159

¹ Loonheffing betreft de loonbelasting en premie volksverzekeringen.

² Door tariefsaanpassingen (zie tabel pagina 13) gelijk verondersteld ondanks gedaalde grondslag.

³ Loonheffing betreft de loonbelasting en premie volksverzekeringen.

⁴ Inclusief inleg levensloop.

2. Uniformering loonbegrip

Om te komen tot een uniform loonbegrip dienen de discoördinatiepunten tussen de diverse loonbegrippen afgeschaft te worden. Het gaat daarbij om:

- het werknemersdeel in de Awf-premie;
- de inleg en opname van levenslooptegoed;
- de bijtelling privé-gebruik auto, en
- de vergoeding die werkgevers betalen voor de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet.

Tevens wordt voorgesteld de franchise voor de berekening van de door de werkgever verschuldigde Awf-premie af te schaffen, waardoor de premies voor alle werknemersverzekeringen over dezelfde grondslag worden geheven.

¹ Kamerstukken II 2007/08, 31 236, nr. 3.

² Kamerstukken II 2008/09, 31 704, nr. 59.

2.1. Afschaffen werknemersdeel Awf-premie

Een werknemersdeel in de premies werknemersverzekeringen is aftrekbaar voor de loonbelasting/premie volksverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW maar niet voor de premies werknemersverzekeringen. Voorgesteld wordt dit discoördinatiepunt op te heffen door het werknemersdeel af te schaffen. De premies werknemersverzekeringen zijn op één uitzondering na al door werkgevers verschuldigd, waarbij de ene uitzondering – het werknemersdeel in de Awf-premie – feitelijk geen effect meer heeft omdat het met ingang van 1 januari 2009 al op nihil is gesteld. Het afschaffen van het werknemersdeel van de Awf-premie is een logische vervolgstap; de wijziging past in het totaal van de vereenvoudiging van de premieheffing en financieringswijze van de Werkloosheidswet. De wijziging leidt niet tot aanpassingen in de overlegstructuur met sociale partners, in de uitkeringsvoorwaarden of de uitvoering van de WW. Tevens kan hiermee voor de Belastingdienst en werkgevers een moeizaam traject van teruggaven van premies werknemersverzekeringen worden afgeschaft. Teruggaven vinden nu plaats indien bij werknemers met meerdere dienstbetrekkingen in een kalenderjaar meer premie was betaald dan met het maximum premieloon in overeenstemming is. De teruggaven kunnen worden afgeschaft omdat die voor werkgevers (anders dan voor de individuele werknemer) het karakter hebben van bewerkelijke toevalstreffers. De werkgevers worden in het lastenbeeld macro gecompenseerd voor de af te schaffen teruggaven.

2.2. Toepassing omkeerregel voor inleg en opname van levenslooptegoed

De inleg voor de levensloopregeling is aftrekbaar voor de loonbelasting/premie volksverzekeringen en voor de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW maar niet voor de premies werknemersverzekeringen. Een werkgeversbijdrage in de levensloopregeling behoort juist niet tot het loon voor de loonbelasting/premie volksverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW maar wel voor de premies werknemersverzekeringen. Daar staat tegenover dat de opname uit het levenslooptegoed wel aan de loonbelasting/premie volksverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW is onderworpen. Dat wordt ook wel de omkeerregel genoemd. De omkeerregel geldt momenteel niet voor de premies werknemersverzekeringen. Voorgesteld wordt dit discoördinatiepunt op te heffen door de omkeerregel met betrekking tot de levensloopregeling ook toe te passen voor de premies werknemersverzekeringen. Daarmee leidt de inleg van de werknemer niet alleen tot verlaging van het loon voor de loonbelasting/premie volksverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW, maar ook voor de premies werknemersverzekeringen. Een werkgeversbijdrage in de levensloopregeling behoort dan niet tot het loon voor alle loonheffingen. De opname van het tegoed vormt daarentegen wel loon voor alle loonheffingen.

Dit sluit aan bij de systematiek die geldt voor pensioenaanspraken. De premie voor een pensioen leidt ook tot verlaging van het loon voor de werknemersverzekeringen. Anders dan bij pensioenen, behoudt de werknemer tijdens de opname van zijn levensloopverlof aanspraken op de werknemersverzekeringen. Daartoe worden premies werknemersverzekeringen geheven over de opname. De verlaging van de grondslag bij de inleg heeft wel – zij het beperkt tot de omvang van de inleg in enig jaar (gemiddeld op jaarbasis circa € 4 500) – gevolgen voor de uitkeringsgrondslag van werknemers met een inkomen beneden het maximum premieloon. Een werknemer heeft de keuzevrijheid om deel te nemen aan de levensloopverlofregeling en kan daarbij de verlaging van het dagloon voor een eventuele uitkering uit een werknemersverzekering in zijn keuze betrekken.

Door toepassing van de omkeerregel voor de heffing van premies werknemersverzekeringen kan een vorm van dubbele heffing ontstaan. Dat is het geval bij uitkeringen uit een «oud» saldo voor zover het een werknemer betreft waarvan het loon bij inleg niet boven de maximumpremiëgrens uitkwam. Over de inleg werd op dat moment volgens geldend recht premie geheven en bij opname van dat saldo na inwerking-treding van deze wet wordt eveneens premie geheven. Werkgevers worden voor de mogelijk dubbele heffing in het lastenbeeld gecompenseerd. Bij wijziging van dienstbetrekking door de werknemer met medeneming van het levensloopsaldo wordt wel premie geheven bij inleg en bij opname, maar vindt de heffing achtereenvolgens plaats bij de oude werkgever en bij de nieuwe werkgever: één werkgever wordt niet twee keer met premieheffing geconfronteerd. De hiervoor genoemde mogelijke dubbele heffing zou kunnen worden voorkomen door het saldo in de levensloopregeling te splitsen in een «oud» deel en een «nieuw» deel, waarbij de omkeerregel alleen voor het «nieuwe» deel zou gelden. Daarbij zou inleg voor werknemers met een loon boven de maximumpremiëgrens onder het «nieuwe» deel gebracht moeten worden om te voorkomen dat in het geheel geen heffing plaatsvindt. Voor deze mogelijkheid is niet gekozen omdat dan een discoördinatiepunt zou blijven bestaan met extra administratieve lasten voor de werkgevers die ermee te maken krijgen. Vanwege de hieraan verbonden complicaties en gelet op de beperkte kans op dubbele heffing en de spreiding daarvan over de werkgevers is gekozen voor een algemene compensatie in het lastenbeeld.

2.3. Bijtelling privé-gebruik auto ook premieloon werknemersverzekeringen

De bijtelling privé-gebruik auto vormt loon voor de loonbelasting/premie volksverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW maar niet voor de premies werknemersverzekeringen. Voorgesteld wordt dit discoördinatiepunt op te heffen door de bijtelling privé-gebruik auto behalve als loon voor de loonbelasting/premie volksverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW ook als loon voor de premies werknemersverzekeringen aan te merken. Dit sluit aan bij de behandeling van ander loon in natura dat ook tot de grondslag voor de premies werknemersverzekeringen behoort. Het telt daardoor ook mee voor de vaststelling van een eventuele uitkering op grond van de werknemersverzekeringen (het dagloon op basis het laatstverdiende loon, en de uitkering als percentage van het dagloon, het inkomen dat wordt verdiend tijdens uitkering en verrekend met lopende uitkering) en de mate van arbeidsongeschiktheid (hoogte maatmaninkomen).

De werkgever kan inhouding over het voordeel privé-gebruik auto van loonbelasting/premie volksverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage ZVW achterwege laten als de werknemer over een verklaring geen privé-gebruik beschikt. Dan is er geen sprake van loon, ook niet voor de premies werknemersverzekeringen. Met de voornoemde verklaring is de werkgever gevrijwaard van naheffingen als de verklaring geen privé-gebruik wordt ingetrokken of de werknemer niet doet blijken dat de auto op kalenderjaarbasis voor niet meer dan 500 kilometer voor privé-doeleinden is gebruikt. De Belastingdienst zal thans in dat geval bij de werknemer de verschuldigde loonbelasting/premie volksverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage ZVW naheffen. Dat zal ook gaan gelden voor de premies werknemersverzekeringen. De naheffingsaanslag kan ook in zoverre aan de werknemer worden opgelegd omdat het aan de verklaring van de werknemer is te wijten dat te weinig premies zijn geheven.

2.4. Vervangen werkgeversvergoeding inkomensafhankelijke bijdrage ZVW door een werkgeversheffing

De verplichte werkgeversvergoeding voor de op het loon van de werknemer in te houden inkomensafhankelijke bijdrage ZVW behoort tot het loon voor de loonbelasting/premie volksverzekeringen maar niet tot het loon voor de premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage zelf. Voorgesteld wordt dit discoördinatiepunt op te heffen door de vergoeding die de werkgever moet betalen af te schaffen en te vervangen door een heffing ten gunste van het Zorgverzekeringsfonds; de werknemer is over dit loon, anders dan thans, geen inkomensafhankelijke bijdrage ZVW meer verschuldigd. Wat de werkgever thans aan vergoeding betaalt, gaat hij volgens de hier voorliggende wet aan het Zorgverzekeringsfonds betalen (de werkgeversheffing). Een en ander gaat dan geheel buiten de werknemer en diens loonstrook om. De wijze waarop de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW volgens deze wet wordt geheven, wordt hierna in onderdeel 3 toegelicht.

2.5. Twee discoördinatiepunten die niet hoeven te worden opgeheven

Er zijn twee discoördinatiepunten die niet hoeven te worden weggenomen omdat ze niet storen. Het loon uit vroegere dienstbetrekking behoort in beginsel niet tot het loon voor de premies werknemersverzekeringen, maar wel tot het loon voor de loonbelasting/premie volksverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW. Dit verschil vloeit voort uit het verschil in de kring van personen die onder de loonbelasting/premie volksverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW vallen en de kring van personen die onder de werknemersverzekeringen vallen. Zo vallen gepensioneerden wel onder de loonbelasting maar niet onder de werknemersverzekeringen. Dat onderscheid zal blijven bestaan.

Het loon dat onder de eindheffing valt, behoort niet tot de grondslag voor de premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW (afgezien van loon in verband waarmee een naheffingsaanslag is opgelegd). Eindheffingsbestanddelen worden niet steeds per werknemer geadministreerd, waardoor niet kan worden getoetst of het loon al dan niet hoger is dan het maximum waarover premies werknemersverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage ZVW verschuldigd zijn. De eenvoud is met dit discoördinatiepunt gediend.

2.6. Afschaffen franchise in Awf-premie werkgeversdeel

Met de maatregelen in deze wet worden de loonbegrippen voor de belastingen, premies en ZVW geharmoniseerd. Door de verhoging van de heffingsgrens bij de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW (zie hierna in onderdeel 3.2) zijn deze grenzen voor alle zes resterende loonheffingen die de werkgever moet betalen gelijk.¹ Om de totale grondslag voor alle premies/bijdragen geheel gelijk te maken waardoor de premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW over exact hetzelfde inkomenstraject worden geheven, dient de franchise in de AWF te vervallen. Hierdoor kan de Awf-premie voor werkgevers met circa 2,5 procentpunt worden verlaagd van 4,15% naar 1,65% (cijfers 2009). De franchise in het werknemersdeel, in 1998 ingevoerd als koopkrachtmaatregel, had materieel geen betekenis meer toen in 2009 de AWF-premie voor werknemers verlaagd is naar 0,0%. In deze wet wordt als finale stap het werknemersdeel van de AWF-premie geheel afgeschaft. Het huidige pakket aan maatregelen geeft de mogelijkheid om de overgebleven franchise voor het werkgeversdeel, in 1996 ingevoerd als loonkostenmaatregel, af te schaffen. Door de verhoging van de grens bij de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW met gelijktijdige verlaging van het tarief zal de

¹ Deze zes door de werkgever verschuldigde loonheffingen zijn de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW, Awf-premie, premie sectorfonds WW (bij overheidswerknemers geldt overigens een Ufo-premie in plaats van Awf en sectorfondspremie), basispremie WAO/WIA, uniforme premie WAO en de gedifferentieerde premie WGA.

bijdrage voor laag betaalde werknemers dalen. Dit biedt compensatie voor het negatieve effect op de loonkosten van laagbetaalden door afschaffing van de franchise. Dit wordt nader toegelicht in onderdeel 7 van deze memorie.

3. Heffing van inkomensafhankelijke bijdrage ZVW

Hierna wordt in het kort eerst het huidige systeem van heffing van inkomensafhankelijke bijdrage ZVW beschreven en daarna de wijziging die met deze wet tot stand wordt gebracht.

3.1. Het huidige systeem van de inkomensafhankelijke bijdrage

De financiering van de zorgverzekering vindt plaats via nominale premies en inkomensafhankelijke bijdragen. Alle verzekerden van achttien jaar of ouder zijn voor hun zorgverzekering een door de zorgverzekeraar vastgestelde nominale premie verschuldigd die niet afhankelijk is van het inkomen van de verzekerde. De overheid betaalt de premie voor verzekerden tot achttien jaar via een rijksbijdrage. Daarnaast kent de Zorgverzekeringswet als financieringsbron een bij de verzekeringsplichtige geheven inkomensafhankelijke bijdrage die in totaal 50% van de totale macropremielast dekt. De inkomensafhankelijke bijdragen worden aangewend om een goed werkend systeem van risicoverevening in stand te houden.

De inkomensafhankelijke bijdrage wordt geheven over loon uit dienstbetrekking (waaronder sociale uitkeringen en pensioenen), winst uit onderneming, resultaat uit overige werkzaamheden (behoudens de zogenoemde terbeschikkingstellingsregeling) en periodieke uitkeringen en verstrekkingen. Het maximum waarover de inkomensafhankelijke bijdrage is verschuldigd (2009 = € 32 369), is ontleend aan dat van de toenmalige Ziekenfondswet. Er gelden in hoofdzaak twee tarieven, een hoog tarief (thans 6,9%) met een verplichte vergoeding ter zake van de inhouding (bijvoorbeeld bij werknemers) en een laag tarief (thans 4,8%) zonder recht op vergoeding. Over de vergoeding die de werkgever betaalt is de werknemer loonbelasting/premie volksverzekeringen verschuldigd. De vergoeding vormt echter geen loon voor de premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage voor de ZVW zelf. Deze systematiek geldt onder andere ook bij degenen die een uitkering op grond van de werknemersverzekeringen ontvangen. Doordat de werkgeversvergoeding belast is telt deze ook mee voor het toetsingsinkomen bij de inkomensafhankelijke regelingen.

Anderen dan werknemers, in het bijzonder zelfstandige ondernemers en mensen met een aanvullend pensioen, zijn tot het maximum bijdrage-inkomen de lage inkomensafhankelijke bijdrage van 4,8% zelf verschuldigd. Zelfstandigen betalen de inkomensafhankelijke bijdrage op aanslag.

Over de AOW-pensioenen is de hoge inkomensafhankelijke bijdrage van 6,9% verschuldigd, waarmee (via de netto-nettokoppeling) rekening is gehouden bij de vaststelling van de AOW-pensioenen, zodat daarvoor geen afzonderlijke vergoeding wordt gegeven.

Bij de inkomensafhankelijke bijdrage speelt een teruggaafproblematiek. Als er bijvoorbeeld sprake is van meerdere dienstbetrekkingen, zal de werkgever (of uitkerende instantie) geen rekening (kunnen) houden met het inkomen dat op andere wijze wordt verkregen. Als hierdoor het maximum voor de inkomensafhankelijke bijdrage wordt overschreden, geeft de Belastingdienst het meerdere terug. Bij degenen die geen vergoeding voor de inkomensafhankelijke bijdrage ontvangen, vindt de terug-

gaaf door de Belastingdienst rechtstreeks aan de verzekeringsplichtige plaats. Bij werknemers vindt de teruggaaf naar evenredigheid aan de werkgevers plaats, die dit vervolgens met hun werknemers moeten verrekenen. De werkgever constateert enerzijds dat hij de teruggaaf moet doorbetalen en anderzijds dat de vergoeding achteraf te hoog is geweest; het saldo van deze verrekening is nihil, met dien verstande dat voor de werknemer sprake is van negatief loon (een aftrekpost voor de belastingheffing).

Tegen dit teruggaafstelsel bij werknemers bestaan diverse bezwaren:

- de teruggaven vinden altijd pas na afloop van het kalenderjaar plaats, waardoor de werknemer gemiddeld een jaar op teruggaaf van het teveel betaalde moeten wachten;
- het systeem is voor de Belastingdienst en werkgevers zeer bewerkelijk;
- er is veel ruis in de uitvoering doordat de aangeleverde jaarloongegevens niet altijd gelijk juist en compleet zijn, waardoor verleende teruggaven herhaaldelijk moeten worden aangepast;
- werknemers die niet meer in dienst zijn, moeten vanwege de boeking van negatief loon weer in de loonadministratie worden opgenomen en vervolgens weer uit die loonadministratie afgevoerd;
- werknemers hebben er moeite mee dat loongegevens uit een andere dienstbetrekking bij hun werkgever via de teruggaafbeschikking bekend worden;
- het is moeilijk uit te leggen waarom een gepensioneerde in de netto sfeer een teruggaaf van de Belastingdienst krijgt en de werknemer via negatief loon een belastingvermindering krijgt.

Het teruggaafstelsel bij personen met meerdere inkomensbronnen waarvoor verschillende tarieven gelden is gecompliceerd. Een veel voorkomend voorbeeld hiervan is een gepensioneerde met een AOW-uitkering en aanvullend pensioen.

3.2. Het voorgestelde systeem van de inkomensafhankelijke bijdrage

Wat de werkgever thans aan vergoeding voor de op het loon in te houden inkomensafhankelijke bijdrage betaalt aan de werknemer, gaat hij voortaan via de aangifte loonheffingen ten titel van inkomensafhankelijke bijdrage aan het Zorgverzekeringsfonds betalen. De werknemer heeft voor zijn loon niet meer met een inkomensafhankelijke bijdrage te maken. Dat is de kern van de nieuwe systematiek die een aanmerkelijke vereenvoudiging oplevert. De bij de invoering van de Zorgverzekeringswet vastgelegde verdeling in de zorgkosten verandert hierdoor (ook in de toekomst) niet. Een wijziging op dit punt is met nadruk niet beoogd. Het systeem met twee tarieven blijft dus bestaan. De bestanddelen van het inkomen van de verzekeringsplichtige waarover de inkomensafhankelijke bijdrage is verschuldigd (kort gezegd: loon, winst, resultaat en periodieke uitkeringen en verstrekkingen) blijven dezelfde. Er blijven verzekeringsplichtigen waarbij de inkomensafhankelijke bijdrage voor rekening van een ander (veelal hun werkgever) komt en verzekeringsplichtigen die de inkomensafhankelijke bijdrage zelf zijn verschuldigd, deels via inhouding (in het bijzonder bij pensioen) en deels op aanslag (in het bijzonder bij winst uit onderneming).

Voorgesteld wordt tevens het maximum bijdrage-inkomen voor de inkomensafhankelijke bijdrage (€ 32 369) te verhogen tot het maximum premieloon werknemersverzekeringen (€ 47 802). Door deze grondslagverbreding kunnen de percentages van 6,9 en 4,8 met 0,7 procentpunt worden verlaagd tot 6,2 en 4,1,¹ waardoor de inkomenseffecten worden gedempt. Hiermee worden de grenzen voor de heffing van de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringsfonds en de premies werknemersverzekeringen geharmoniseerd. Het aantal teruggaven neemt hierdoor

¹ Gegevens voor het jaar 2009.

belangrijk af, zoals hierna onder 3.3 wordt uiteengezet. Door een en ander wordt de uitvoering nog verder verbeterd. Voor het effect op de loonkosten bij bedrijven wordt verwezen naar onderdeel 7 van deze memorie.

De door een werkgever verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage
Voor de door een werkgever verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage is alleen het loon van zijn werknemer van belang. De voorgestelde wettelijke bepalingen zijn erop gericht dat waar de werkgever nu een vergoeding betaalt hij voortaan een heffing betaalt, zonder dat die heffing hoger of lager is dan hetgeen de werkgever bij de huidige systematiek aan vergoeding zou moeten betalen.

De door de inhoudingsplichtige verschuldigde werkgeversheffing wordt, anders dan de vergoeding die hij onder het huidige systeem betaalt, niet aangemerkt als loon van de werknemer waarover loonbelasting/premie volksverzekeringen, premies werknemersverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage ZVW zijn verschuldigd.

De door een verzekeringsplichtige verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage ZVW

Het verschil voor de verzekeringsplichtige ten opzichte van de huidige situatie is dat loon waarover de werkgever inkomensafhankelijke bijdrage is verschuldigd niet tot de grondslag behoort waarover de verzekeringsplichtige inkomensafhankelijke bijdrage is verschuldigd. De grondslag waarover bij de verzekeringsplichtige inkomensafhankelijke bijdrage is verschuldigd bestaat dus uit ander loon dan loon waarover zijn werkgever een inkomensafhankelijke bijdrage is verschuldigd (in het bijzonder pensioen), winst uit onderneming, resultaat uit overige werkzaamheden (anders dan volgens de terbeschikkingstellingsregelingen) en periodieke uitkeringen en verstrekkingen. De heffing van de inkomensafhankelijke bijdrage van de verzekeringsplichtige vindt, net als nu, deels plaats bij wijze van inhouding en deels bij wege van aanslag. Inhouding volgens de systematiek van de loonbelasting vindt plaats over het loon (in het bijzonder pensioen) waarover de werkgever geen inkomensafhankelijke bijdrage is verschuldigd. In zoverre hoeven geen aanslagen inkomensafhankelijke bijdrage te worden opgelegd. Aanslagen worden wel opgelegd aan mensen met ander inkomen, waaronder het loon dat niet van een inhoudingsplichtige afkomstig is. Daarvoor wordt via de systematiek voor de inkomstenbelasting een aanslag Zorgverzekeringswet opgelegd. De systemen van inhouding en aanslag zijn strikt gescheiden, maar zonder dat uiteindelijk in totaal meer aan inkomensafhankelijke bijdrage wordt geheven dan met het maximum bijdrage-inkomen in overeenstemming is. Op situaties met verschillende inkomensbronnen wordt hierna ingegaan. De door de verzekeringsplichtige verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage is, net als bijvoorbeeld de van hem geheven loon- en inkomstenbelasting, niet aftrekbaar van het loon dan wel het inkomen.

Verlaging van het tarief over AOW-uitkeringen. Bijdrage van het Ouderdomsfonds

Zoals hiervoor is opgemerkt, blijft het systeem met twee tarieven bestaan. Daarbij wordt wel voorgesteld het tarief van de inkomensafhankelijke bijdrage voor AOW-ers, met het oog op de teruggaafproblematiek, te verlagen naar eenzelfde tarief als voor het aanvullend pensioen. Hiermee wordt via de netto-nettokoppeling rekening gehouden bij de vaststelling van de AOW-uitkeringen. Dit is een aanmerkelijke vereenvoudiging. De derving die daardoor voor het Zorgverzekeringsfonds zou ontstaan, wordt opgevangen door een directe bijdrage vanuit het Ouderdomsfonds aan het Zorgverzekeringsfonds. Dit maakt geen verschil voor de financiële positie van deze fondsen. Alleen de geldstromen lopen anders.

3.3. Samenloopsituaties. Teruggaven bij meer inkomstenverhoudingen

Bij de voorgestelde opheffing van het discoördinatiepunt kunnen de teruggaven bij meerdere dienstbetrekkingen vervallen (ongeveer 445 000 teruggaven minder). Werknemers hebben wat hun loon betreft immers niet meer met de inkomensafhankelijke bijdrage te maken. Voor teruggaaf aan werkgevers is geen goede reden. Het behoort voor de loonkosten van een werkgever geen verschil te maken of een werknemer nog een andere dienstbetrekking heeft. Het voor werkgevers lastenverhogende effect van de teruggaven kan neutraal in het macro lastenbeeld worden verwerkt.

De teruggaven aan gepensioneerden kunnen niet worden afgeschaft. Het is niet redelijk om mensen met meerdere pensioenen meer aan inkomensafhankelijke bijdrage te laten betalen dan mensen met hetzelfde totale pensioen uit één pensioenregeling. Deze teruggaven kunnen rechtstreeks aan de betrokkene via de Belastingdienst plaatsvinden. Dat is dezelfde systematiek als nu, maar er hoeven veel minder teruggaven te worden verleend omdat het maximum bijdrage-inkomen wordt verhoogd. Van de ongeveer 494 000 teruggaven aan ouderen vallen er naar schatting ongeveer 300 000 af. Doordat steeds hetzelfde (lage) tarief van toepassing is, wordt het verlenen (en uitleggen) van de teruggaven bovendien veel eenvoudiger.

Andere samenloopsituaties

Het is mogelijk dat iemand zowel loon als winst geniet. In de huidige systematiek wordt voor de inkomensafhankelijke bijdrage eerst naar het loon gekeken. Is het loon hoger dan het maximum bijdrage-inkomen, dan is over de winst geen inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd. Is het loon lager dan het maximum bijdrage-inkomen, dan is over de winst op aanslag inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd (totdat winst en loon samen het maximum bijdrage-inkomen hebben bereikt). Hetzelfde geldt bij de combinaties loon/resultaat, pensioen/winst en pensioen/resultaat. Deze systematiek zal blijven bestaan. In een voorbeeld, als over het loon tot het maximum inkomensafhankelijke bijdrage is betaald, wordt ter zake van de winst of het resultaat geen aanslag opgelegd. Over het loon is het maximum immers al betaald door de werkgever. Zoals hiervoor al is opgemerkt, veranderen de bestanddelen van het inkomen waarover de inkomensafhankelijke bijdrage is verschuldigd (kort gezegd: loon, winst, resultaat en periodieke uitkeringen en verstrekkingen van de verzekeringsplichtige) niet. Deze grondslag wordt alleen gesplitst in een deel waarover de werkgever de inkomensafhankelijke bijdrage is verschuldigd en een deel waarover de verzekeringsplichtige de inkomensafhankelijke bijdrage is verschuldigd, zonder dat er een cumulatie optreedt. In de wet wordt eerst de grondslag voor de door de werkgever verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage genoemd (de werkgever heeft alleen met loon te maken) en daarna de grondslag voor de door de verzekeringsplichtige verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage (het totaal van loon, winst, resultaat en periodieke uitkeringen en verstrekkingen verminderd met het loon waarover de werkgever al inkomensafhankelijke bijdrage heeft betaald). Indirect zal de door de werkgever verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage financieel voor de werknemer van belang zijn omdat deze een rol speelt bij de bepaling van de loonruimte. Ook in zoverre is het redelijk dat in samenloopsituaties teruggaaf plaatsvindt, ook al heeft de werknemer zelf minder betaald dan met het maximum bijdrage-inkomen in overeenstemming is.

Ook bij de combinatie van loon en pensioen kan teruggaaf plaatsvinden. De bij het pensioen ingehouden inkomensafhankelijke bijdrage wordt terugbetaald als het maximum bijdrage-inkomen al met het loon is bereikt. Is het loon lager dan het maximum bijdrage-inkomen, dan vindt

alleen maar een gedeeltelijke teruggaaf plaats van de op het pensioen ingehouden inkomensafhankelijke bijdrage. Blijven loon en pensioen samen onder het maximum bijdrage-inkomen, dan vindt uiteraard geen teruggaaf plaats. Ten opzichte van de huidige situatie wordt hier geen wijziging voorgesteld. Naast de hiervoor genoemde motivering wordt opgemerkt dat een andere benadering zou betekenen dat mensen met dergelijke samenloopposities (loon en een andere bron van inkomen) er ten opzichte van de huidige situatie 4,1% over maximaal € 47 802 op achteruitgaan. Dit achten wij ongewenst.

3.4. Aanvullend pakket

Bij de uniformering van de loonbegrippen worden de vergoedingen die de werkgevers thans betalen voor de op het loon van hun werknemers in te houden inkomensafhankelijke bijdrage vervangen door een werkgeversheffing. Deze werkgeversheffing behoort niet tot het loon (in tegenstelling tot de huidige werkgeversvergoedingen). Hierdoor wordt de grondslag voor de loon- en inkomstenbelasting versmald. Om de daardoor optredende derving van loon- en inkomstenbelasting te voorkomen en te vermijden dat er bij werknemers een onbedoeld en groot positief inkomenseffect ontstaat is een pakket aan maatregelen genomen. Deze treft u aan in tabel 2. Om te voorkomen dat een groter beroep op inkomensafhankelijke regelingen zal worden gedaan zonder dat er netto iets verandert voor de burger (de zogenaamde verzamelinkomens dalen omdat er geen belaste werkgeversvergoedingen meer zijn), zullen de desbetreffende inkomensgrenzen technisch worden aangepast, voor zover dat al niet automatisch plaatsvindt. Voor enkele inkomensafhankelijke regelingen zoals zorgtoeslag, kindgebonden budget, WTOS en studiefinanciering wordt de technische aanpassing in deze wet geregeld. Voor andere zoals de kinderopvangtoeslag en huurtoeslag gebeurt dat later via (reguliere) lagere regelgeving.

Tabel 2 Overzicht (aanvullend) pakket (mutaties in % of €)

Tarief 1e schijf	+ 2,80%
Tarief 2e schijf	+ 0,25%
Algemene heffingskorting	- 35
Arbeidskorting ¹ ; bedrag	- 125
Arbeidskorting; inkomensgrens	- 534
Arbeidskorting; afbouwpercentage	+ 2,75%
Arbeidskorting; afbouwbedrag	+ 900
Arbeidskorting; grens t.b.v. afbouw	- 2 600
Ouderenkorting	+ 200
Ouderenkorting vanaf grens ouderenkorting	+ 150
Aanvullende ouderenkorting	- 60
AOW-tegemoetkoming	- 75
Lengte 1e schijf	+ 700
Lengte 2e schijf	- 1 200
Start afbouw kindgebonden budget	- 2 750
MKB-winstvrijstelling	+ 2,00%
Specifieke tijdelijke korting Vut/prepensioen van 1% met maximum	182
Inkomensafhankelijke bijdrage ZVW (hoog/laag)	- 0,70%
Grens inkomensafhankelijke bijdrage ZVW	+ 15 335
Inkomensafhankelijke bijdrage ZVW over AOW	- 2,80%
Franchise AWF-premie werkgevers	- 16 443
AWF-premie werkgevers	- 2,5%
Zorgtoeslag afbouwpercentage alleenstaand	+ 0,40%
Zorgtoeslag normpercentage meerpersoonshuishouden	+ 0,40%
Zorgtoeslag afbouwpercentage meerpersoonshuishouden	+ 0,40%

¹ Vanaf 2011 de «doorwerkbonus».

Het aanvullende pakket kan overigens nog worden bijgesteld naar de laatste inzichten voorafgaand aan de inwerkingtreding van het uniforme loonbegrip.

4. Inwerkingtreding

De wijzigingen in deze wet zullen ingaan op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Hiertoe zal in het voorjaar van 2010 een keuze worden gemaakt, mede afhankelijk van het koopkrachtbeeld voor 2011, tussen invoering per 1 januari 2011 of 2012. De keuze zal voor 1 juli 2010 bekend worden gemaakt, zodat werkgevers, softwareleveranciers, de Belastingdienst, het UWV en andere partijen nog voldoende tijd hebben om zich goed op de wijzigingen voor te bereiden.

5. Overgangsrecht opheffen discoördinatiepunten

De wijzigingen met betrekking tot het loonbegrip zijn volgens deze wet met onmiddellijke werking van kracht. Het fiscale genietingstijdstip bepaalt welk loonbegrip van toepassing is, dat van vóór of na de wetswijziging. Loon dat op grond van de Wet op de loonbelasting 1964 in het jaar van wetswijziging (als voorbeeld wordt hierna 2011 genoemd) of later in aanmerking moet worden genomen, valt onder het uniforme loonbegrip, ook als dat loon – in het voorbeeld van inwerkingtreding met ingang van 1 januari 2011 – materieel deels voor 1 januari 2011 is verdiend. Met betrekking tot een bijtelling privé-gebruik auto in 2011 maakt het in dit voorbeeld ook niet uit wanneer de auto voor het eerst aan de werknemer ter beschikking is gesteld. Het gaat dan om in 2011 genoten loon waarvoor de dan geldende regels moeten worden toegepast. Hiervoor is al uiteengezet waarom met betrekking tot de levensloopregeling niet in bijzonder overgangsrecht is voorzien.

Met betrekking tot de uitkeringen op grond van de werknemersverzekeringen wordt evenmin overgangsrecht voorgesteld. Als een werknemer voor een uitkering in aanmerking komt, wordt deze gebaseerd op het dagloon in de referentieperiode. Daarbij wordt in beginsel aangesloten bij het premieloon zoals dat op basis van de aangifte loonheffingen in de polisadministratie is opgenomen. Er kan sprake zijn van een overgangseffect, namelijk als – in het voorbeeld van invoering per 1 januari 2011 – de uitkering wordt berekend over in het jaar 2010 en in het jaar 2011 verdiende loon. Door de wijzigingen in het premieloon met ingang van 1 januari 2011 kan het premieloon van de werknemer hoger of lager zijn dan anders het geval was geweest. Afhankelijk van het tijdvak van twaalf maanden waarover het dagloon wordt berekend, kan dit verschillend uitpakken, maar het sluit aan bij het feitelijke premieloon. Vanaf het moment dat het dagloon alleen wordt berekend over de jaren 2011 of later speelt dit niet meer. Hetzelfde geldt voor op basis van oudere jaren vastgestelde daglonen. Die wijzigen niet door de invoering van het uniforme loonbegrip. Een en ander is van overeenkomstige toepassing op de vaststelling van het maatmanloon.

Op een punt is wel een overgangsregeling nodig. Het gaat dan om de teruggaven aan de werkgevers met betrekking tot de jaren vóór de uniformering van het loonbegrip boven het premimaximum of maximum bijdrage-inkomen betaalde bedragen. Het zou niet juist zijn als met betrekking deze jaren geen teruggaven meer gedaan zouden worden. Door middel van een overgangsbepaling wordt geregeld dat die teruggaven nog via het oude systeem plaatsvinden.

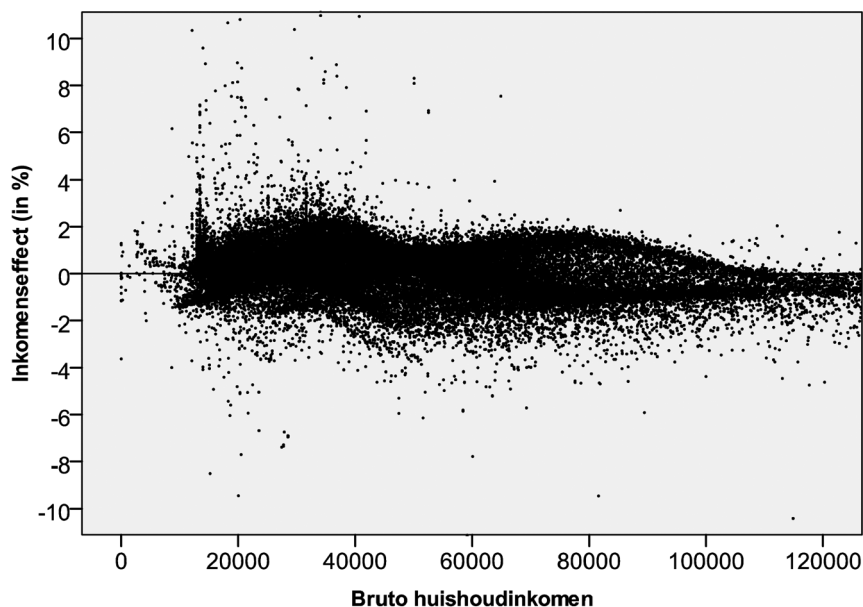
6. Inkomenseffecten

In grafiek 1 en tabel 3 zijn de inkomenseffecten weergegeven van de uniformering van het loonbegrip inclusief aanvullende pakket¹. Ongeveer de helft van de huishoudens (42%) merkt nagenoeg niets van de maatregel; zij hebben een inkomenseffect tussen de –½% en + ½%. Daarnaast is er een groep van 46% van alle huishoudens waar de inkomenseffecten

¹ Hierbij is gerekend op basis van cijfers 2010.

liggen tussen ½%-1½% (28% gaat er tussen de + ½% en 1½% op vooruit en 18% gaat er tussen de - ½% en - 1½% op achteruit). In totaal zijn de inkomenseffecten van 88% van de huishoudens beperkt tot maximaal 1½% (positief en negatief). De resterende 12% is redelijk gelijk verdeeld in huishoudens met een inkomenseffect van 1½% tot 3% en huishoudens met een inkomenseffect van meer dan - 1½%. Hierbij valt overigens op dat de positieve inkomenseffecten relatief vaker voorkomen bij lage- en middeninkomens dan bij hoge inkomens. Ook is het zo dat 72% van de huishoudens op minimumniveau inkomenseffecten hebben die liggen tussen - ½% en ½%.

Grafiek 1 Inkomenseffecten uniformering loonbegrip

Tabel 3: Inkomenseffecten uniformering loonbegrip

	minder dan - 3%	- 3 tot - 1.5%	- 1.5 tot - 0.5%	- 0.5% tot 0.5%	0.5 tot 1.5%	1.5% tot 3%	meer dan 3%	Totaal %	Aantal huish (x 1 000)
Minimum	0%	1%	7%	72%	18%	2%	1%	100%	444
minimum-modaal	0%	1%	7%	54%	31%	5%	1%	100%	2 161
1.0 - 1.5 x modaal	0%	4%	11%	30%	38%	16%	1%	100%	1 566
1.5 - 2.0 x modaal	1%	7%	16%	43%	32%	1%	0%	100%	1 127
2.0 - 3.0 x modaal	1%	9%	39%	24%	22%	4%	0%	100%	1 111
> 3 x modaal	1%	9%	50%	38%	2%	0%	0%	100%	623
Totaal	1%	5%	18%	42%	28%	6%	0%	100%	7 032

7. Loonkosten bedrijven en instellingen

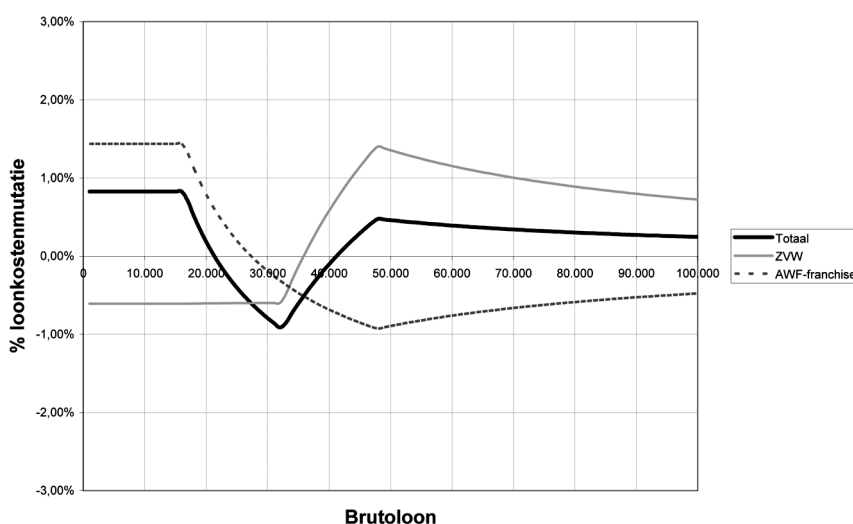
Zoals ook in de inleiding is aangegeven zullen de maatregelen in macro termen lastenneutraal zijn voor burgers en bedrijven en budgetneutraal voor de overheid. De loonkosten voor individuele bedrijven kunnen op grond van deze wet wijzigen door de volgende oorzaken:

1. het afschaffen van de franchise in de Awf-premie onder gelijktijdige verlaging van de premie van 4,15% naar 1,65% (cijfers 2009).
2. het verhogen van het maximum bijdrage-inkomen voor de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet onder gelijktijdige verlaging van de premie van 6,9% naar 6,2% (cijfers 2009).

3. het opheffen van de discoördinatiepunten rond de bijtelling privé-gebruik auto en inleg levensloop inclusief lastencompensatie.

De loonkostenmutaties als gevolg van de eerste twee maatregelen zullen bij alle werkgevers neerslaan. Ter zake van de derde maatregel zullen alle werkgevers de generieke lastenverlichting genieten terwijl de lastenverzwaring van de maatregel zelf afhankelijk is van de mate waarin bijtelling privégebruik auto en inleg levensloop voorkomt bij werkgevers. In grafiek 2 zijn de mutaties opgenomen van de loonkosten per werknemer van de eerste twee maatregelen apart (AWF-franchise en ZVW) en het totaal. De loonkosteneffecten per werknemer waarmee de werkgever geconfronteerd wordt lopen in een range van 0,8% hogere loonkosten tot 0,9% lagere loonkosten. De totaal optredende loonkosteneffecten per werkgever verschillen uiteraard, afhankelijk van de samenstelling van het werknemersbestand, maar schommelen tussen beide genoemde waarden. Ter indicatie is met behulp van geanonimiseerde cijfers uit de loonaangifte 2008 in tabel 4 af te lezen wat de procentuele loonkostenmutatie is afgezet tegen de grootte (naar loonsom) van het bedrijf¹. Tevens is in deze tabel per loonsomcategorie zichtbaar om hoeveel werkgevers het gaat, wat de totale loonkosten zijn en wat de gemiddelde mutatie in loonkosten is.

Grafiek 2 Loonkosteneffecten per werknemer (-/- = lagere loonkosten)

Tabel 4 Effect loonkosten maatregelen AWF en ZVW voor werkgevers (-/- = lagere loonkosten)

Loonkosten	aantal bedrijven	totale loonkosten in mln	gemiddelde mutatie in % van loonkosten	verdeling loonkosteneffecten (elke rij telt op tot 100%)			
				- 1% tot 0,5%	0,5% tot 0%	0% tot 0,5%	0,5% tot 1%
0 – 0,25 mln	213 360	18 301	- 0,2%	21%	31%	34%	13%
0,25 – 0,5 mln	39 384	13 900	- 0,2%	19%	45%	34%	2%
0,5 - 1 mln	24 939	17 420	- 0,1%	12%	53%	34%	2%
1 – 2 mln	13 756	19 145	- 0,1%	6%	54%	38%	1%

¹ De effecten zijn weergegeven voor werkgevers die zowel premies voor AWF, ZVW als het sectorfonds WW betalen.

Loonkosten	aantal bedrijven	totale loonkosten	gemiddelde mutatie	verdeling loonkosteneffecten (elke rij telt op tot 100%)				
				in mln	in % van loonkosten	- 1% tot 0,5%	0,5% tot 0%	0% tot 0,5%
2 – 5 mln	8 460	25 961	- 0,1%		4%	53%	42%	1%
5 – 10 mln	2 800	19 417	- 0,2%		4%	50%	44%	1%
> 10 mln	2 652	125 166	- 0,6%		8%	39%	52%	1%
totaal	305 351	239 310			19%	37%	35%	10%

8. EU-aspecten

Dit wetsvoorstel bevat geen EU-aspecten.

9. Budgettaire aspecten

In tabel 5 treft u de budgettaire effecten van de uniformering van het loonbegrip.

Tabel 5 budgettaire effecten uniformering loonbegrip

	Lasten ¹	Uitgaven	EMU-relevant ²
1. Afschaffen belasting IAB	-/-6,9		-/-6,9
2. Grondslagverbreding/verlaging tarief - 0,7%/verlaging tarief ZVW voor AOW -2,1%	+ 0,3	0,2	+ 0,1
3. <i>Compensatiepakket lasten (incl. bruterings)</i>	+ 6,7		+ 6,7
4. Verlaging AOW tegemoetkoming		- 0,2	+0,2
5. Totaal kaderrelevant	0,0	0,0	0,0

¹ -/- = lastenverlichting voor burgers/bedrijven.

² -/- = een negatieve belasting van het EMU-saldo.

Toelichting

1. Een deel van de vereenvoudiging wordt gerealiseerd doordat er geen belasting meer betaald hoeft te worden over de IAB. Dit levert een lastenverlichting voor burgers op van € 6,9 mld inclusief doorwerking via de netto-netto koppeling (bruteringseffecten).
2. Daarnaast wordt de premiegrondslag ZVW gelijk getrokken met die van de premie werknemersverzekeringen. Hierdoor kan het IAB tarief met 0,7%-punt omlaag. Daarnaast wordt het tarief voor AOW-ers gelijk gesteld met het tarief voor aanvullend pensioen en zelfstandigen (het «verlaagde IAB tarief»). Ook dat levert een voordeel in de uitvoering op. Hierdoor resulteert een lastenverzwaring van 0,3 miljard en hogere uitgaven van 0,2 miljard. Voor het overgrote deel betreft dit dezelfde post: namelijk de hogere IAB lasten voor overheidswerkgevers en de werkgevers in de zorg.
3. Er is een omvangrijk aanvullend pakket samengesteld met als doel het geheel EMU-saldo neutraal vorm te geven en de inkomenseffecten te neutraliseren over de verschillende groepen. Per saldo leveren deze maatregelen € 6,7 miljard op.
4. Binnen het totale compensatiepakket wordt ook de AOW-tegemoetkoming verlaagd met € 75, dit levert € 0,2 miljard op.
5. Per saldo is dit pakket EMU-saldo neutraal.

De maatregelen bij de discoördinatiepunten auto van de zaak en levensloop zouden zonder nadere maatregelen structureel circa € 150 miljoen hogere premies opleveren en € 15 miljoen hogere uitkeringslasten. Het saldo van € 135 miljoen zal teruggesluisd worden via premieverlaging. Het afschaffen van de teruggave van inkomensafhankelijke bijdrage ZVW

en premies werknemersverzekeringen bij meerdere werkgevers levert circa € 200 miljoen op welke eveneens via tariefsverlagingen zullen worden teruggedrukt. De hier genoemde bijdrage- en premieverlagingen zullen voorafgaand aan het jaar van invoering herkend worden en via lagere regelgeving gerealiseerd worden.

10. Uitvoeringskosten Belastingdienst¹

De maatregelen opgenomen in deze wet zijn uitvoerbaar en handhaafbaar door de Belastingdienst. De gelijkstelling van het premieloon met het fiscaal loon bij privé-gebruik auto en levensloop vergt vanaf 2012 jaarlijkse uitvoeringskosten ten bedrage van € 0,8 miljoen. Voorts zijn systeemaanpassingen nodig in 2012 met het oog op de invoering van een werkgeversheffing in het kader van de Zorgverzekeringswet ten bedrage van € 0,7 miljoen. De invoering van deze heffing leidt in 2012 tot een besparing in uitvoeringskosten ten bedrage van € 1,5 miljoen.

Saldo uitvoeringskosten Wet Uniformering Loonbegrip

	2009	2010	2011	2012	2013
	- -	0,0	0,0	- 0,7	

De aan deze wet verbonden uitvoeringskosten die betrekking hebben op 2010 en verder liggende jaren, worden betrokken bij de budgettaire besluitvorming in het voorjaar 2010.

11. Gevolgen voor bedrijfsleven en burger (administratieve lasten)

Met deze wet wordt een uniform loonbegrip ingevoerd voor de heffing van loonbelasting/premie volksverzekeringen, premies werknemersverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet. Uniformering is een noodzakelijke stap op weg naar verdere substantiële vereenvoudigingen. Het kabinet streeft ernaar om de reductie van de administratieve lasten die door de uniformering van het loonbegrip bereikt zou kunnen worden zo groot mogelijk te maken. De kosten die de werkgevers momenteel maken voor software of extern ingehuurde bureau's om met de gegevens uit hun loonadministratie de (maandelijkse) loonaangifte te kunnen doen bedragen € 709 miljoen, dit is meer dan de helft van de administratieve lasten die gemoeid zijn met de loonheffingen (€ 1 268 miljoen). Uit het standaardkostenmodel loonheffing (de zogenaamde «0-meting») blijkt dat het grootste deel van deze kosten (€ 643 miljoen) zit in de inhuur van een extern salarisburyureau dat de loonheffingen (belastingen en premies) berekent en namens de werkgever aanlevert aan de Belastingdienst. In tabel 6 zijn de onderliggende gegevens uit de 0-meting opgenomen.

Tabel 6 Gegevens standaardkostenmodel loonheffing

	minder dan 20 werknemers	tussen 20 en 100 werknemers	meer dan 100 werknemers	Gemiddeld
Aantal (in %)				
Via salarisverwerker	90	40	10	40
Via eigen software	10	60	90	60
Totaal	100	100	100	100

¹ Hierbij wordt verondersteld dat 2011 het invoeringsjaar is, indien dit 2012 is verschuiven de genoemde effecten een jaar.

	minder dan 20 werknemers	tussen 20 en 100 werknemers	meer dan 100 werknemers	Gemiddeld
Gemiddelde kosten per werkgever (€)				
Via salarisverwerker	975	8 208	162 310	1 311
Via eigen software ¹	750	1 000	1 500	852
Totaal				
Totale kosten (€ mln)	503	144	63	709
wv via salarisverwerker	463	122	58	643
wv via eigen software	40	22	5	67

¹ Dit zijn de abonnementskosten voor de jaarlijkse updates van de software.

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat de kosten van het inhuren van een salarisverwerker voor de aangifte van loonheffingen substantieel hoger liggen dan indien werkgevers het zelf berekenen via een aangeschaft softwarepakket dat bijvoorbeeld geïntegreerd is in de salarisadministratie. Voor vooral kleine ondernemers is de stap om het zelf te doen blijkbaar nu nog te hoog omdat ongeveer 90% de aangifte van loonheffingen uitbestedt. Het kabinet verwacht dat door uniformering van het loonbegrip in combinatie met verdere stappen zoals een loonsomheffing de loonaangifte dermate eenvoudig wordt dat er fors op deze kosten bespaard kan worden. Deze besparing zal voornamelijk uit «de markt» moeten worden gehaald, eenvoudige loonheffingen vergen eenvoudigere dus goedkopere diensten van salarisverwerkers en softwareleveranciers. Verder zal het kabinet onderzoek doen naar verdergaande vereenvoudigingen van de aangifte en de hiervoor benodigde stappen. Eén van de mogelijkheden die onderzocht kan worden, is de vraag of het wenselijk en mogelijk is, dat de Belastingdienst zelf een aangifteprogramma kan gaan aanbieden waarmee de loonheffingen berekend kunnen worden. Gezien de wens om de uitkomsten van het McKinsey-rapport voor de IV-keten te respecteren (focus op continuïteit de komende jaren) en het feit dat dit moet passen binnen een robuuste loonaangifteketen, zullen concrete stappen niet eerder dan 2012 kunnen plaatsvinden. Hiervoor is uiteraard nadere afstemming met betrokken partijen noodzakelijk. Door de vereenvoudigingen zullen de jaarlijkse aanpassingen in het generieke deel van de loonaangifte zoals de hoogte van de tarieven, de lengte van de schijven, de hoogte van de heffingskortingen maar vooral de geregelde structurele wijzigingen belangrijk beperkt worden. Wij veronderstellen dat door de eenvoudigere jaarlijkse aanpassingen er per bedrijf een besparing kan optreden van circa € 400. Als er verder, ambitieus, vanuit wordt gegaan dat de kleine- en middelgrote werkgevers op termijn net als de grote werkgevers voor 90% zelf aangifte kunnen doen via eigen software zou structureel een potentiële administratieve lastenreductie van € 380 miljoen mogelijk zijn.

Specifieke maatregelen

Onderstaand worden de AL-aspecten van de diverse specifieke maatregelen uit deze wet weergegeven:

Vervangen inkomensafhankelijke bijdrage ZVW door een werkgeversheffing

De verplichte inkomensafhankelijke bijdrage ZVW komt te vervallen waardoor deze niet meer bij de loonaangifte verantwoord hoeft te worden. De nieuwe ZVW werkgeversheffing sluit aan bij de voormalige ZVW-vergoeding maar zal geen eigen grens meer kennen maar meelopen met de premiegrenzen voor de werknemersverzekeringen.

Afschaffen evenredige bijdrage/premie verrekening

Bij meerdere dienstbetrekkingen worden nu naar rato de teveel betaalde ZVW-bijdrage en premies werknemersverzekeringen terugbetaald aan de

werkgever. Deze dient dit richting werknemer te verwerken door de oorspronkelijke bijtelling van de ZVW-vergoeding neerwaarts bij te stellen waardoor er tevens minder loonheffing verschuldigd is door de werknemer. Deze boekingen vervallen.

Afschaffen werknemersdeel AWF-premie

Deze premie bedraagt in 2009 0,0% maar diende stand by te blijven in de loonadministratie. Aangezien de premie nu helemaal wordt afgeschafft komt deze niet meer voor in de loonadministratie.

Toepassing omkeerregel voor inleg en opname van levenslooptegoed en bijtelling privégebruik auto ook premieloon werknemersverzekeringen
Deze discoördinatiepunten in de loonheffing vervallen waardoor er geen verschil meer is tussen de loonheffing en premieheffing over bijtelling privégebruik auto en levensloopinleg en opname.

Afschaffen franchise AWF

Door het afschaffen van de franchise in de AWF is de grondslag van alle premies geharmoniseerd. Er behoeft geen aparte grondslag voor de AWF-premie meer te worden bijgehouden.

Vaste verandermomenten

De maatregelen in deze wet zullen de vaste verandermomenten (VVM) van 1 januari en 1 juli aanhouden aangezien de beoogde ingangsdatum 1 januari 2011 of 2012 is¹.

12. Toetsen

IWI

De Inspectie voor werk en inkomen ziet in deze wet geen aanleiding tot het maken van opmerkingen met betrekking tot toezichtbaarheid.

UWV

Het UWV heeft in zijn uitvoeringstoets aangegeven dat de voorstellen per 2011 uitvoerbaar zijn voor de loonaangifteketen en de polisadministratie. Afschaffing van het werknemersdeel van de AWF-premie heeft geen systeemaanpassing tot gevolg. De heffing van premies over privégebruik van de auto van de zaak en over de opname in plaats van de inleg voor levensloop heeft gevolgen voor het uitkeringsloon en is uitvoerbaar. Het voorstel tot invoering van een ZVW-bijdrage door de werkgever aan het Zorgverzekeringsfonds leidt tot aanpassing van de loonaangifte en de polisadministratie. Het UWV acht de invoering van de uniformering van het loonbegrip per 2011 haalbaar maar gaat na welke consequenties een invoering van het uniforme loonbegrip per die datum heeft op door het UWV geplande IT-wijzigingen. Deze wet leidt, volgens het UWV, nagenoeg niet tot wijziging van zijn werkzaamheden en heeft dan ook niet een verlaging of toename van de structurele uitvoeringskosten tot gevolg; de incidentele kosten worden geraamd op 3,4 mln. Het UWV heeft een aantal vragen en aandachtspunten waarover het nader overleg nodig acht in verband met het Schattingsbesluit, Besluit dagloonregels werknemersverzekeringen en andere besluiten. Deze hebben betrekking op de wijze waarop wordt omgegaan met de waarde van privégebruik auto voornamelijk in geval hiervoor een naheffing bij de werknemer is opgelegd en de gegevens daarover niet in de polis zijn opgenomen en in verband met overgangsrecht voor lopende gevallen. Met betrekking tot de levensloop wordt aandacht gevraagd voor lopende gevallen alsmede op de wenselijkheid van goede informatie en communicatie in verband met het verlagend effect van de inleg op het dagloon, tenzij de inleg geschiedt uit de vakantietoeslag. Het UWV vraagt aandacht voor de gevolgen van de inleg voor het dagloon van de starter op de arbeidsmarkt en de 50 plusser die meer

¹ Kamerstukken II 2008/09, 29 515, nr. 270.

dan gebruikelijk inlegt. Daarnaast kan het dagloon in verband met opname van levensloop hoger zijn dan thans. Het UWV wijst ook op verschillen tussen degenen die wel en die niet deelnemen aan de levensloop. Met betrekking tot de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW vraagt het UWV aandacht voor enkele aspecten in verband met het buitenland.

SVB

De SVB acht de voorgestelde wijzigingen goed uitvoerbaar en inwerking-treding met ingang van 2011 voor de SVB haalbaar. De SVB voorziet geen structurele consequenties. De SVB acht de compensatie van het Zorg-verzekeringsfonds voor de verlaging van de inkomensafhankelijke bijdrage over het AOW-pensioen uitvoerbaar. Voor de uitvoering van de volksverzekeringen acht de SVB toepassing van de VCR-systematiek onge-wenst.

Actal

Actal beschouwt de maatregelen in deze wet als een zeer belangrijke stap op weg naar verdere substantiële administratieve lastenverlichting. Actal ondersteunt zowel het belang van deze vereenvoudiging als de potentiële administratieve lastenverlichting zoals in deze memorie van toelichting weergegeven. Actal adviseert voorts te overwegen om de methodiek van Voortschrijdend Cumulatief Rekenen (VCR), een rekenmethode waarbij voor de verschuldigde premies rekening wordt gehouden met in voor-gaande tijdvakken genoten lonen, af te schaffen waardoor de loonadmini-stratie en de loonaangifte verder kunnen worden vereenvoudigd. In het kader van verdere stappen tot vereenvoudiging van de premieheffing zal het kabinet de betekenis van de VCR-systematiek voor de premieheffing bezien. De uitkomsten hiervan zullen voor de uiterlijke datum van bekend maken van het invoeringsjaar, zoals in hoofdstuk 4 beschreven (1 juli 2010), bekend worden gemaakt.

II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Vooraf wordt opgemerkt dat de artikelen I tot en met III betrekking hebben op de wetten die voor de uniformering van het loonbegrip moeten worden gewijzigd. Het gaat om de Wet financiering sociale verzekeringen (hierna: Wfsv), de Zorgverzekeringswet (hierna: Zvw) en de Wet op de loonbelasting 1964 (hierna: Wet LB 1964). Vervolgens komen de artikelen aan de orde met de wetten die als uitvloeisel van de uniformering van het loonbegrip moeten worden gewijzigd. Deze artikelen zijn geclusterd naar de daarbij betrokken ministeries.

Artikel I

Artikel I, onderdeel A (artikel 16 van de Wet financiering sociale verzekeringen)

In artikel 16, eerste lid, van de Wfsv is het loon voor de werknemers-verzekeringen gelijkgesteld aan het loon en de gage overeenkomstig de Wet LB 1964. Met de aanpassingen krijgt het wegnemen van de dis-coördinatiepunten vorm en is het loonbegrip voor de werknemers-verzekeringen in beginsel gelijkgetrokken met het fiscale loonbegrip. In artikel 16, tweede lid, van de Wfsv resteert een tweetal uitzonderingen op het uniforme loonbegrip. In het tweede lid, onderdeel a, is geregeld dat loon uit vroegere dienstbetrekking niet behoort tot het premieloon voor de werknemersverzekeringen.

Dat vloeit voort uit de aard van de werknemersverzekeringen: het verze-keren tegen verlies aan arbeidsinkomen. De uitkeringen op grond van de werknemersverzekeringen, de eventuele toeslagen op grond van de

Toeslagenwet en de eventuele bovenwettelijke uitkeringen blijven wel tot het premieloon voor de werknemersverzekeringen behoren. De hierin besloten discoördinatie vormt in de dagelijkse praktijk geen belemmering, nu de toepasselijkheid niet zozeer werkgevers betreft maar vrijwel uitsluitend uitkerende instanties.

In artikel 22a van de Wet LB 1964 wordt een aantal wijzigingen voorgesteld op grond waarvan hetgeen wordt genoten op grond van de artikelen 628, 628a en 629 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek wordt aangemerkt als loon uit tegenwoordige dienstbetrekking. Als zodanig wordt dit loon op grond van artikel 16, eerste lid, van de Wfsv reeds in de grondslag voor de premieheffing betrokken. Afzonderlijke vermelding van dit loon in het tweede lid van artikel 16 Wfsv is daarmee overbodig en blijft verder achterwege.

In artikel 16, tweede lid, onderdeel b, van de Wfsv is een aantal eindheffingsbestanddelen uitgezonderd. De werkgever kan de loonbelasting/premie volksverzekeringen met betrekking tot bepaalde in het algemeen kleine loonbestanddelen voor eigen rekening nemen, waardoor de heffing buiten de werknemer en diens loonstrook om gaat. Eindheffingsbestanddelen worden niet steeds per werknemer geadministreerd, waardoor niet kan worden getoetst of het loon al dan niet hoger is dan het maximum waarover premies werknemersverzekeringen verschuldigd zijn. Eindheffingsbestanddelen als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdelen b tot en met g, van de Wet LB 1964 (tekst na de Fiscale vereenvoudigingswet 2010) behoren mede daarom niet tot de grondslag voor de premies werknemersverzekeringen.¹ Er is geen aanleiding hierin verandering aan te brengen.

Artikel I, onderdeel B (artikel 17 van de Wet financiering sociale verzekeringen)

Artikel 17, eerste lid, van de Wfsv wordt gewijzigd in verband met de gelijkschakeling van het maximum bijdrage-inkomen voor de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw (hierna: inkomensafhankelijke bijdrage) met het maximum premieloon voor de werknemersverzekeringen. Net als bij de Zvw (zie artikel II, onderdelen D en E) wordt in de wettekst tot uitdrukking gebracht dat de vaststelling van deze maxima een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van de ministers van SZW, VWS en Financiën. Dit wordt ook tot uitdrukking gebracht in het tot tweede lid vernummerde derde lid. Het huidige tweede lid vervalt omdat er geen franchise meer geldt voor de Awf-premie. Zie het algemeen deel van deze memorie. Zoals in het algemeen deel van deze memorie is toegelicht, wordt voorgesteld de teruggaven bij meerdere dienstbetrekkingen af te schaffen. Daartoe vervalt het huidige artikel 17, vierde lid, van de Wfsv. De wijziging van het nieuwe derde lid vloeit enerzijds voort uit de wijziging van artikel 16 van de Wfsv en betreft voorts een technische aanpassing.

Artikel I, onderdeel C (artikel 19 van de Wet financiering sociale verzekeringen)

De tekst van artikel 19 van de Wfsv wordt gewijzigd in verband met het afschaffen van de franchise voor de Awf-premie.

Artikel I, onderdelen D, E en F (artikelen 20, 22 en opschrift hoofdstuk 2, afdeling 2, paragraaf 3, van de Wet financiering sociale verzekeringen)

Deze wijzigingen zijn een uitvloeisel van het afschaffen van het werknemersdeel Awf.

¹ Kamerstukken II 2002/03, 28 219, nr. 10, blz. 4.

Artikel I, onderdeel G (artikel 25 van de Wet financiering sociale verzekeringen)

Artikel 25 Wfsv betreft de verschuldigheid van de premies voor het Algemeen Werkloosheidsfonds door de werkgever.

Artikel I, onderdelen H en K (artikelen 28 en 38a van de Wet financiering sociale verzekeringen)

Wanneer het UWV de uitkering aan de werkgever betaalt, betaalt het UWV aan de werkgever tevens de over die uitkering verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage als bedoeld in artikel 42 van de Zvw (in plaats van de vergoeding van de inkomensafhankelijke bijdrage over de uitkering, zoals die vergoeding bestond voor de wijziging van de Zvw).

Artikel I, onderdeel I (hoofdstuk 3, afdeling 3, paragraaf 2, van de Wet financiering sociale verzekeringen)

In verband met de afschaffing van het werknemersdeel Awf kan ook artikel 32, waarbij een pseudo-WW-premie door de overheidswerkgever kan worden ingehouden op het loon van de overheidswerknemer, vervallen.

Artikel I, onderdeel J (artikel 34 van de Wet financiering sociale verzekeringen)

De aanpassing in artikel 34 houdt verband met de wijziging van artikel 20 van de Wfsv (artikel I, onderdeel D) en is louter technisch van aard.

Artikel I, onderdeel K (artikel 38a van de Wet financiering sociale verzekeringen)

Deze wijziging is toegelicht bij de in artikel I, onderdeel H, opgenomen wijziging van artikel 28 van de Wfsv.

Artikel I, onderdeel L (artikel 59 van de Wet financiering sociale verzekeringen)

In verband met het vervallen van artikel 17, vierde lid, van de Wfsv is van een eventuele teruggaaf van premies voor de werknemersverzekeringen geen sprake meer; het zesde lid wordt mitsdien geschrapt. In het nieuwe zevende lid is tot uitdrukking gebracht dat aan de werknemer een naheffingsaanslag premies werknemersverzekeringen kan worden opgelegd indien de verklaring geen privé-gebruik van een auto van de zaak, bedoeld in artikel 13bis van de Wet LB 1964, wordt ingetrokken of indien de werknemer niet doet blijken dat de auto op kalenderjaarbasis voor niet meer dan 500 kilometer voor privé-doeleinden is gebruikt. Met betrekking tot deze naheffing is het zestiende lid van artikel 13bis van de Wet LB 1964 van overeenkomstige toepassing verklaard. Voor de motivering wordt verwezen naar het algemeen deel van deze memorie.

Artikel I, onderdeel M (artikel 65 van de Wet financiering sociale verzekeringen)

In artikel 65, eerste en derde lid, van de Wfsv zijn bepalingen opgenomen die zien op de heffing van een bijdragevervangende belasting van de werknemer die gemoedsbezwaren heeft tegen een of meer van de volksverzekeringen. Voor die situatie is daar tevens geregeld dat dan geen inkomensafhankelijke bijdrage wordt geheven maar een bijdrage-

vervangende belasting. Daarnaast is in artikel 57 van de Zvw een regeling opgenomen voor personen die gemoedsbezwaren hebben tegen de AWBZ en daarom zijn ontheven van de verplichting een zorgverzekering af te sluiten. Voorgesteld wordt de reikwijdte van artikel 65 van de Wfsv te beperken tot de volksverzekeringen en de werknemersverzekeringen. De regelingen op dit terrein met betrekking tot de inkomensafhankelijke bijdrage worden dan volledig in de Zvw opgenomen (artikel II, onderdeel L)

Artikel I, onderdeel N (artikel 83 van de Wet financiering sociale verzekeringen)

Bij deze wijziging is geregeld dat de bijdrage voor het Zorgverzekeringsfonds, dat in het nieuwe artikel 87a (zie artikel I, onderdeel O) is geregeld, ten laste wordt gebracht van het Ouderdomsfonds.

Artikel I, onderdeel O (artikel 87a van de Wet financiering sociale verzekeringen)

Bij dit artikel wordt een deel van de financiering van de Zvw geregeld dat betrekking heeft op AOW-ers. Zie het algemeen deel van deze memorie. Periodiek wordt door de SVB een directe bijdrage gestort in het Zorgverzekeringsfonds ten laste van het Ouderdomsfonds. Deze bijdrage is gelijk aan het verschil in percentage aan inkomensafhankelijke bijdrage dat geldt voor de inhoudingsplichtige, bedoeld in artikel 42 van de Zvw, en het percentage dat geldt voor de verzekeringsplichtige, bedoeld in artikel 43 van de Zvw, gerelateerd aan de lasten van de ouderdomsverzekeringen.

De SVB zal regels stellen, na goedkeuring van de Minister van SZW (na overleg met de Ministers van Financiën en VWS), over de betaalbaarstelling van deze bijdrage.

Artikel I, onderdelen P, Q, S, T en U (artikelen 100, 104, 108, 115 en 117 van de Wet financiering sociale verzekeringen)

In plaats van de ten laste van het Algemeen werkloosheidsfonds respectievelijk de sectorfondsen, het Uitvoeringsfonds voor de overheid, het Arbeidsongeschiktheidsfonds, de Werkhervattingskas en de Arbeidsongeschiktheidskas komende vergoeding van de inkomensafhankelijke bijdrage over de betreffende uitkeringen, zoals die vergoeding bestond voor de wijziging van de Zvw, wordt in dit voorstel de door het UWV verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage ten laste van het Algemeen werkloosheidsfonds respectievelijk, de sectorfondsen, het Uitvoeringsfonds voor de overheid, het Arbeidsongeschiktheidsfonds en de Arbeidsongeschiktheidskas gebracht.

Artikel I, onderdeel Q (artikel 104 van de Wet financiering sociale verzekeringen)

Deze wijziging is toegelicht bij de in artikel I, onderdeel P, opgenomen wijziging van artikel 100 van de Wfsv.

Artikel I, onderdeel R (artikel 105 van de Wet financiering sociale verzekeringen)

Bij de bepaling van de lastenplafonds, bedoeld in het derde en vierde lid van artikel 105 van de Wfsv, wordt in plaats van de vergoeding van de inkomensafhankelijke bijdrage over de desbetreffende uitkeringen, zoals die vergoeding bestond voor de wijziging van de Zvw, nu rekening gehouden met de verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage.

Artikel I, onderdeel S (artikel 108 van de Wet financiering sociale verzekeringen)

Deze wijziging is toegelicht bij de in artikel I, onderdeel P, opgenomen wijziging van artikel 100 van de Wfsv.

Artikel I, onderdeel T (artikel 115 van de Wet financiering sociale verzekeringen)

Deze wijziging is toegelicht bij de in artikel I, onderdeel P, opgenomen wijziging van artikel 100 van de Wfsv.

Artikel I, onderdeel U (artikel 117 van de Wet financiering sociale verzekeringen)

Deze wijziging is toegelicht bij de in artikel I, onderdeel P, opgenomen wijziging van artikel 100 van de Wfsv.

Artikel I, onderdeel V (artikel 117b van de Wet financiering sociale verzekeringen)

Bij de bepaling van loonaanvullingsuitkering, bedoeld in het derde lid, onderdeel f, van artikel 117b van de Wfsv wordt in plaats van de vergoeding van de inkomensafhankelijke bijdrage over de betreffende uitkeringen, zoals die vergoeding bestond voor de wijziging van de Zvw, nu rekening gehouden met de verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage.

Artikel II

Artikel II, onderdeel A (artikel 1 van de Zorgverzekeringswet)

Het begrip inhoudingsplichtige is in artikel 1, onderdeel I, van de Zvw gedefinieerd als de inhoudingsplichtige in de zin van de Wet LB 1964 dan wel de inhoudingsplichtige in de zin van de Wfsv. De laatstgenoemde wet kent het begrip inhoudingsplichtige echter niet. Het gaat om de werkgever in de zin van de Wfsv. De tekst wordt dienovereenkomstig gewijzigd. Een inhoudelijke wijziging is hiermee niet beoogd. In deze toelichting worden de woorden inhoudingsplichtige en werkgever overigens door elkaar heen gebruikt.

Het begrip bijdragetijdvak is in artikel 1, onderdeel u, gedefinieerd als het kalenderjaar. Deze definitie kan zonder bezwaar vervallen. Het woord bijdragetijdvak komt voor in de bepalingen over de inkomensafhankelijke bijdrage en kan daar zonder bezwaar worden vervangen door het woord kalenderjaar. Dat komt de toegankelijkheid van de wettelijke regeling ten goede. In plaats daarvan wordt in onderdeel u het begrip inspecteur gedefinieerd. Dat is van belang voor de teruggaven ingeval meer inkomensafhankelijke bijdrage is ingehouden dan met het wettelijke maximum bijdrage-inkomen in overeenstemming is. In die bepaling (artikel 50) hoeft hierdoor niet langer naar de Wfsv te worden verwezen.

Artikel II, onderdeel B (artikel 39 van de Zorgverzekeringswet)

De voorgestelde wijziging houdt in dat het Zorgverzekeringsfonds ook vanuit het Ouderdomsfonds een bijdrage ontvangt. Zie de toelichting op artikel I, onderdeel O (artikel 87a van de Wfsv).

Artikel II, onderdeel C (artikel 41 van de Zorgverzekeringswet)

In artikel 41 van de Zvw wordt geregeld dat zowel de verzekeringsplichtige als de inhoudingsplichtige inkomensafhankelijke bijdrage zijn verschul-

digd. De door de inhoudingsplichtige verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage komt in de plaats van de werkgeversvergoeding die moet worden betaald ter zake van de thans nog op het loon van werknemer in te houden inkomensafhankelijke bijdrage. In artikel 42 van de Zvw wordt geregeld over welk loon de inhoudingsplichtige de inkomensafhankelijke bijdrage is verschuldigd. Artikel 43 van de Zvw regelt over welke inkomensbestanddelen de verzekeringsplichtige inkomensafhankelijke bijdrage is verschuldigd.

Artikel II, onderdeel D (artikel 42 van de Zorgverzekeringswet)

Dit artikel regelt de door de inhoudingsplichtige verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage. Omdat een inhoudingsplichtige alleen te maken heeft met het loon dat hij aan zijn werknemer verstrekt, is de tekst van de bepaling daarop toegespitst. Met de term «het door hem verstrekte loon overeenkomstig de Wet op de loonbelasting 1964» is beoogd in algemene zin aan te geven dat het om het loon voor de loonbelasting gaat (dus bijvoorbeeld zonder bijtelling van de vrijgestelde pensioenaanspraken), ongeacht de wijze waarop dat aan de werknemer ten goede komt. Het maakt dus niet uit of het loon wordt verstrekt bij wijze van betaling, verrekening of terbeschikkingstelling, dan wel of het rentedragend wordt of vorderbaar en tevens inbaar is.

De werkgever is de heffing alleen verschuldigd in de situatie waarin hij nu verplicht is de werknemer een vergoeding te betalen voor de op het loon in te houden inkomensafhankelijke bijdrage. Thans is dit uitgewerkt in artikel 5.4 van de Regeling zorgverzekering. Deze heffing komt één op één in de plaats van de huidige werkgeversvergoedingen. Er is geen lastenwijziging beoogd.

In de eerste plaats is de inhoudingsplichtige een inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd over het loon uit tegenwoordige dienstbetrekking van zijn werknemers die verzekeringsplichtig zijn. Ook over het loon van gemoedsbezwaarde werknemers is de inhoudingsplichtige een inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd. In het zesde lid wordt geregeld dat deze inkomensafhankelijke bijdrage door de rijksbelastingdienst wordt gestort op de ten behoeve van de gemoedsbezwaarde werknemer bij het College zorgverzekeringen aangehouden rekening. Of de werkgever zelf al dan niet gemoedsbezwaren tegen verzekeringen heeft, is voor de Zvw niet van belang. De werkgever betaalt immers geen verzekeringspremie. Militairen in werkelijke dienst zijn niet verzekeringsplichtig op grond van deze wet, omdat zij zijn aangewezen op de zorgverlening door of vanwege de militair geneeskundige diensten. De inhoudingsplichtige is daarom over het loon van deze militairen geen werkgeversheffing verschuldigd. Een werkgever, die niet inhoudingsplichtig is voor de loonbelasting, maar wel werkgever is in de zin van de Wfsv (in het bijzonder een werkgever die in het buitenland is gevestigd en in Nederland geen vaste inrichting heeft), is onderworpen aan heffing van inkomensafhankelijke bijdrage als hij aan een verzekeringsplichtige werknemer loon betaalt. Ook dan gaat het om loon overeenkomstig de Wet LB 1964.

Op de regel dat de inhoudingsplichtige over het loon uit tegenwoordige dienstbetrekking inkomensafhankelijke bijdrage is verschuldigd, worden in artikel 42, eerste lid, onderdeel a, vier uitzonderingen gemaakt, te weten bij bepaalde eindheffingsbestanddelen, bij het loon waarvoor aan de werknemer ter zake van het voordeel van een ter beschikking gestelde auto een naheffingsaanslag wordt opgelegd, bij «opting in» en bij het loon van een directeur-groootaandeelhouder in de zin van artikel 6, eerste lid, onderdeel d, van de Ziektewet. Deze uitzonderingen kunnen als volgt worden toegelicht.

Eindheffingsbestanddelen worden niet steeds per werknemer geadministreerd, waardoor niet kan worden getoetst of het loon al dan niet hoger is dan het maximum waarover inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd

is. Eindheffingsbestanddelen als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdelen b tot en met g, van de Wet LB 1964 behoren daarom niet tot de grondslag voor de inkomensafhankelijke bijdrage. Er is geen aanleiding hierin verandering aan te brengen. Over bijvoorbeeld spaarloon is derhalve geen inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd. Het loon dat in de eindheffing wordt betrokken in verband met het opleggen van een naheffingsaanslag (artikel 31, eerste lid, onderdeel a, van de Wet LB 1964), maar dat geen eindheffingsbestanddeel is zoals genoemd in artikel 31, eerste lid, onderdeel b tot en met g, van de Wet LB 1964, behoort wel tot de grondslag van de inkomensafhankelijke bijdrage.

De reden voor de uitzondering bij naheffing van de werknemer van het voordeel van een ter beschikking gestelde auto is dat de werkgever niet met extra lasten moet worden geconfronteerd als een verklaring geen privé-gebruik wordt ingetrokken of indien de werknemer niet doet blijken dat de auto op kalenderjaarbasis voor niet meer dan 500 kilometer voor privé-doeleinden is gebruikt. De verklaring geen privé-gebruik werkt voor de inhoudingsplichtige als een vrijwaring. Om de verklaring ook als zodanig te laten werken, is de inhoudingsplichtige geen inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd over het met de ter beschikking gestelde auto verband houdende voordeel dat ten onrechte niet tot het loon gerekend is in een situatie als bedoeld in artikel 13bis, zestiende lid, van de Wet LB 1964. Het voordeel ter zake van de ter beschikking gestelde auto dat kan worden toegerekend aan de bij intrekking van de beschikking inmiddels verstreken loontijdvakken, wordt daarom in zoverre uitgezonderd van de grondslag waarover de werkgeversheffing verschuldigd is. De over dit loon verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage wordt geheven van de werknemer door aan de werknemer een naheffingsaanslag op te leggen. Voor loontijdvakken die liggen ná intrekking van de beschikking behoort het voordeel wegens privé-gebruik wel tot de grondslag waarover de inhoudingsplichtige de inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd is. Wanneer de inhoudingsplichtige weet dat de verklaring niet juist is, dan is hij over het tot het loon te rekenen voordeel wegens privé-gebruik inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd en wordt een eventuele naheffingsaanslag aan hem opgelegd. In het voorgestelde artikel 49, vierde lid, van de Zvw (artikel II, onderdeel I) wordt geregeld dat artikel 13bis, zestiende lid, van de Wet LB 1964 van overeenkomstige toepassing is op de heffing van inkomensafhankelijke bijdrage. De door de werknemer betaalde naheffingsaanslag is niet aftrekbaar (zie artikel III, onderdeel C).

Bij «opting in» kiest iemand die resultaat uit overige werkzaamheden geniet ervoor onder de loonbelasting te vallen. Het gebruik van deze mogelijkheid heeft niet tot gevolg dat de inhoudingsplichtige inkomensafhankelijke bijdrage is verschuldigd. Op het loon van degene die ervoor heeft gekozen onder de loonbelasting te vallen, moet ingevolge artikel 43 van de Zvw inkomensafhankelijke bijdrage worden ingehouden. Directeuren-groootaandeelhouders kunnen in dit verband worden vergeleken met degenen die voor eigen rekening een onderneming drijven en de inkomensafhankelijke bijdrage zelf zijn verschuldigd. Op het loon van een directeur-groootaandeelhouder moet ingevolge artikel 43 van de Zvw inkomensafhankelijke bijdrage worden ingehouden. In de tweede plaats is de inhoudingsplichtige inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd over loon uit vroegere arbeid totdat de verzekeringsplichtige of de gemoedsbezwaarde de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt. Dit is in het bijzonder van belang bij uitkeringen op grond van de werknemersverzekeringen. Het werkloos of arbeidsongeschikt worden van een werknemer heeft dan niet tot gevolg dat diens positie voor de inkomensafhankelijke bijdrage anders wordt. Op de regel dat de inhoudingsplichtige over loon uit vroegere arbeid totdat de verzekeringsplichtige of de gemoedsbezwaarde de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt inkomensafhankelijke bijdrage is verschuldigd, worden enkele uitzonderingen gemaakt. Deze uitzonderingen worden krachtens een delegatiebepaling

opgenomen in de Regeling zorgverzekering. De reden daarvoor is dat bij diverse bepalingen een verwijzing naar lagere regelgeving nodig is. Ter wille van de toegankelijkheid is ervan afgezien deze uitzondering deels in de wet en deels in de Regeling zorgverzekering op te nemen. Het is de bedoeling dat de thans in artikel 5.4, onderdeel b, van de Regeling zorgverzekeringen opgenomen uitzonderingen ongewijzigd blijven bestaan. Voor de betekenis van de hiervoor genoemde begrippen loon uit tegenwoordige dienstbetrekking en loon uit vroegere arbeid wordt aangesloten bij wat daaronder voor de Wet LB 1964 wordt verstaan. Loon uit tegenwoordige dienstbetrekking houdt ten nauwste verband met bepaalde verrichte arbeid of met in een bepaald tijdvak verrichte arbeid. In de Wet LB 1964 wordt hiervoor ook het begrip loon uit tegenwoordige arbeid gebruikt, zonder dat ermee iets anders wordt bedoeld. Loon uit vroegere arbeid vormt niet een onmiddellijke tegenprestatie voor bepaalde arbeid, maar vindt meer in het algemeen haar oorzaak in het voorheen verricht zijn van arbeid. In de Wet LB 1964 wordt hiervoor ook het begrip loon uit vroegere dienstbetrekking gebruikt. Bij de keuze in de wettekst tussen de woorden «arbeid» en «dienstbetrekking» is, evenals bijvoorbeeld in artikel 16 van de Wfsv (artikel I, onderdeel A), aangesloten bij de woorden die tot nu toe in de desbetreffende regelgeving zijn opgenomen. Voor de heffing van de inkomensafhankelijke bijdrage geldt, net als nu, per kalenderjaar een maximum. Het jaarbedrag wordt voor de werkgeversheffing naar evenredigheid over de loontijdvakken verdeeld. Per loontijdvak geldt dus een maximumbedrag. Hierbij wordt de techniek van het voortschrijdend cumulatief rekenen toegepast. Dit is geregeld in het tweede lid. Volgens het derde lid wordt hierbij de zogenoemde grondslagaanwasmethode toegepast. Het voortschrijdend cumulatief rekenen op basis van de grondslagaanwasmethode gebeurt nu ook al bij de heffing van inkomensafhankelijke bijdrage bij wijze van inhouding. De grondslagaanwasmethode is thans uitgewerkt in artikel 5.10, vierde lid, van de Regeling zorgverzekering. Het vaststellen van de maximale bedragen is ook volgens de wettekst, net als bij de Wfsv, een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de ministers van VWS, SZW en Financiën. Het maximum is volgens het vierde lid niet van toepassing met betrekking tot de zogenoemde anonieme werknemers. Deze bepaling is thans opgenomen in artikel 43, vierde lid, van de Zvw. Anders dan in laatstgenoemde bepaling wordt in het voorgestelde vierde lid van artikel 42 van de Zvw niet meer verwezen naar artikel 19 van de Wfsv. De in artikel 19 van de Wfsv vermelde gevallen zijn ontleend en identiek aan de in artikel 26b, eerste lid, van de Wet LB 1964 genoemde gevallen. De verwijzing naar artikel 19 van de Wfsv kan daarom vervallen. Tevens bevordert dit de eenduidigheid van de wetgeving. In het vijfde lid wordt geregeld dat de inhoudingsplichtige de door hem verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage niet mag verhalen op de werknemer. Hiermee wordt de werknemer tegen onvoorziene financiële risico's beschermd. De inhoudingsplichtige is de inkomensafhankelijke bijdrage op grond van het voorgestelde artikel 42 uit eigen hoofde verschuldigd en kan deze heffing niet (bij wijze van verhaal) afwentelen op de werknemer. In zijn arrest van 11 januari 2008, nr. C06/220, oordeelde de Hoge Raad met betrekking tot door middel van eindheffing van de inhoudingsplichtige nageheven loonbelasting over ten onrechte gedeblokkeerd spaarloan in overeenkomstige zin: «Indien de inhoudingsplichtige nalaat te verzoeken de regels voor eindheffing buiten toepassing te laten, komt de na te heffen loonbelasting voor rekening van de inhoudingsplichtige. Hoewel ter zake van verhaal van die belasting op de werknemer als te veel betaald loon geen formeel wettelijk verbod bestaat, is dan verhaal van de als eindheffing aan de inhoudingsplichtige opgelegde en voor hem een eigen schuld opleverende naheffingsaanslag op de werknemer niet mogelijk (vgl. HR 24 september 2004, nr. 39 303, BNB 2004/414)». Het verbaalsverbod wordt niettemin opgenomen, teneinde daarover geen misverstand

te laten bestaan. Het verhaalsverbod ziet niet op de door de verzekeringsplichtige op grond van het hierna toegelichte artikel 43 van de Zvw verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage. Wat betreft de door de verzekeringsplichtige (op grond van artikel 43 van de Zvw) verschuldigde bijdrage, vormt het vijfde lid van artikel 42 van de Zvw geen juridisch beletsel voor de inhoudingsplichtige om die, ingeval die bijdrage van hem wordt nageheven, alsnog op zijn werknemer te verhalen. Of de inhoudingsplichtige dit kan doen, hangt onder meer af van de afspraken die hij daarover met de werknemer heeft gemaakt.

Artikel II, onderdeel E (artikel 43 van de Zorgverzekeringswet)

Dit artikel regelt de door een verzekeringsplichtige verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage. De verzekeringsplichtige is volgens het eerste lid een inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd over het in een kalenderjaar genoten bijdrage-inkomen. In het tweede lid is geregeld uit welke inkomensbestanddelen het bijdrage-inkomen is opgebouwd.

Het bijdrage-inkomen bestaat in de eerste plaats uit loon. Als voorbeelden van loon in de zin van artikel 43, tweede lid, onderdeel a, kunnen AOW-, pensioen- en lijfrente-uitkeringen worden genoemd. Het loon wordt vastgesteld overeenkomstig de Wet LB 1964, vermeerderd met loon bepaald volgens de regels van artikel 3.82 van de Wet inkomstenbelasting 2001 (Wet IB 2001). Dat is het op de voet van de hoofdstukken II tot en met IIC van de Wet LB 1964 te bepalen loon. Voor de toepassing van artikel 43, tweede lid, van de Zvw wordt het loon verminderd met:

1. het loon waarover de inhoudingsplichtige de werkgeversheffing is verschuldigd, en
2. eindheffingsbestanddelen als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdelen b tot en met g, van de Wet LB 1964.

Ad 1. Over loon uit tegenwoordige dienstbetrekking en uitkeringen ingevolge de werknemersverzekeringswetten zal doorgaans al de werkgeversheffing geheven zijn. Zoals eerder aangegeven, is het loon van degene die door «opting-in» onder de heffing van loonbelasting valt een voorbeeld van loon uit tegenwoordige dienstbetrekking waarover de werkgeversheffing niet is verschuldigd, maar waarop inkomensafhankelijke bijdrage moet worden ingehouden.

Ad 2. Over bijvoorbeeld spaarloon is derhalve geen inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd. Het loon dat in de eindheffing wordt betrokken in verband met het opleggen van een naheffingsaanslag, maar dat geen eindheffingsbestanddeel is zoals genoemd in artikel 31, eerste lid, onderdeel b tot en met g, van de Wet LB 1964, behoort wel tot het loon voor de inkomensafhankelijke bijdrage. Bij een naheffingsaanslag leidt het voorgestelde artikel 49, tweede lid, van de Zvw ertoe dat in dat geval het eindheffingsregime van overeenkomstige toepassing is op de heffing van de inkomensafhankelijke bijdrage. De inkomensafhankelijke bijdrage over dit «naheffingsloon» wordt dan op grond van artikel 27a, eerste lid, van de Wet LB 1964 geheven van de inhoudingsplichtige. Dat is slechts anders wanneer het eindheffingsregime niet wordt toegepast. Dat kan op verzoek van de inhoudingsplichtige (artikel 31, eerste lid, onderdeel a, onder 1°, van de Wet LB 1964) of bij voor bezwaar vatbare beschikking van de inspecteur (artikel 31, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, van de Wet LB 1964).

In aanvulling op het loon overeenkomstig de wettelijke bepalingen van de Wet LB 1964 behoort ook het loon volgens artikel 3.82 van de Wet IB 2001 tot het bijdrage-inkomen. Daarmee valt ook een buitenlands pensioen in beginsel onder de inkomensafhankelijke bijdrage.

De inkomensafhankelijke bijdrage die verschuldigd is over het in artikel 43, tweede lid, onderdeel a, bedoelde loon, dat van een inhoudingsplich-

tige wordt genoten (bijvoorbeeld een AOW-uitkering), wordt geheven bij wijze van inhouding (zie het voorgestelde artikel 49, tweede lid). Het loon dat niet van een inhoudingsplichtige afkomstig is (bijvoorbeeld een buitenlands pensioen), behoort op grond van artikel 43, tweede lid, onderdeel a, weliswaar tot de grondslag waarover inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd is, maar de inkomensafhankelijke bijdrage die over dit loon verschuldigd is, wordt geheven bij wege van aanslag (zie het voorgestelde artikel 49, derde lid, van de Zvw).

De andere bestanddelen van het bijdrage-inkomen zijn, net als nu, winst uit onderneming, resultaat uit overige werkzaamheden (anders dan de terbeschikkingstellingsregeling) en belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen. Ook over deze bestanddelen wordt de inkomensafhankelijke bijdrage geheven bij wege van aanslag.

In het derde lid is geregeld dat, net als nu, voor de inkomensafhankelijke bijdrage per kalenderjaar een maximum geldt.

Het vierde lid regelt, net als dat thans het geval is, dat de inkomensafhankelijke bijdrage die bij wijze van inhouding wordt geheven over het van de inhoudingsplichtige genoten loon als bedoeld in artikel 43, tweede lid, onderdeel a, van de Zvw wordt berekend met behulp van de techniek van het voortschrijdend cumulatief rekenen, volgens de grondslagaanwas-methode en dat het maximum niet van toepassing is met betrekking de zogenoemde anonieme werknemers. Dit is al toegelicht bij het voorgestelde artikel 42, tweede, derde en vierde lid, van de Zvw (Artikel II, onderdeel D).

Het vijfde lid regelt de samenloop van heffing bij wijze van inhouding en heffing bij wege van aanslag. Het is mogelijk dat iemand zowel loon als winst geniet. Dan wordt voor de inkomensafhankelijke bijdrage eerst naar het loon gekeken. Met loon is hier bedoeld het loon waarover de inhoudingsplichtige een inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd is, vermeerderd met het van de inhoudingsplichtige genoten loon waarover de verzekeringsplichtige een inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd is. Is het totaal van dit loon hoger dan het maximum bijdrage-inkomen, dan is over de winst geen inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd en hoeft ter zake dus geen aanslag te worden opgelegd. Is dit loon lager dan het maximum bijdrage-inkomen, dan is over de winst op aanslag inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd (totdat winst en loon samen het maximum bijdrage-inkomen hebben bereikt). Hetzelfde geldt bij de combinaties loon/resultaat, pensioen/winst en pensioen/resultaat en andere denkbare combinaties. In het algemeen deel van deze memorie is hierop al ingegaan. Ook het loon dat niet van een inhoudingsplichtige afkomstig is (bijvoorbeeld een buitenlands pensioen) kan tot de grondslag behoren die bij wege van aanslag in de heffing van inkomensafhankelijke bijdrage wordt betrokken. Dat is het geval wanneer het loon waarover de inhoudingsplichtige een inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd is, vermeerderd met het van de inhoudingsplichtige genoten loon waarover de verzekeringsplichtige een inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd is, lager is dan het maximum bijdrage-inkomen. Over het buitenlandse pensioen is dan inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd tot het verschil tussen het maximum bijdrage-inkomen en het totaal van het in de vorige zin bedoelde loon. De over het buitenlands pensioen verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage wordt geheven bij wege van aanslag.

Artikel II, onderdeel F (artikel 44 van de Zorgverzekeringswet)

Dit artikel regelt thans hoe het maximum bijdrage-inkomen jaarlijks wordt herzien. Deze bepaling kan vervallen omdat het bij ministeriële regeling vast te stellen maximum bijdrage-inkomen gelijk wordt aan het maximum premieloon voor de werknemersverzekeringen, waarvoor de jaarlijkse aanpassing al is geregeld.

In artikel 44 van de Zvw wordt nu geregeld dat over het loon van een

jonge werknemer met een kleine baan als bedoeld in artikel 35o van de Wet LB 1964 geen inkomensafhankelijke bijdrage is verschuldigd, niet door de werkgever en niet door de werknemer. Dit vloeit voort uit de bij het Belastingplan 2010 gemaakte en daar toegelichte keuze bij deze dienstbetrekkingen geen premies werknemersverzekeringen en geen inkomensafhankelijke bijdrage te heffen. Net als bij de premies werknemersverzekeringen (artikel 52a van de Wfsv) is dit ook voor de inkomensafhankelijke bijdrage in een afzonderlijk artikel geregeld.

Artikel II, onderdeel G (artikel 45 van de Zorgverzekeringswet)

Dit artikel bepaalt dat de percentages van de inkomensafhankelijke bijdrage bij ministeriële regeling worden vastgesteld. Het eerste lid heeft betrekking op de door een inhoudingsplichtige verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage. Het tweede lid ziet op de door een verzekeringsplichtige verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage. De percentages worden volgens het derde lid bij ministeriële regeling vastgesteld, waarbij voor bepaalde bestanddelen van het loon of het bijdrage-inkomen een afwijkend bijdragepercentage kan worden vastgesteld. Deze bevoegdheid kan, net als nu, worden gebruikt met betrekking tot het loon van bepaalde zeevarenden en voor bepaalde voor 2006 ingegane alimentatie-uitkeringen.

Voor het overige blijft artikel 45 ongewijzigd. Dat geldt in het bijzonder voor het vierde lid waarin de koppeling met de nominale premie is vastgelegd.

Artikel II, onderdeel H (artikel 46 van de Zorgverzekeringswet)

Dit artikel vervalst. De werkgevers zijn niet langer een vergoeding ter zake van de inkomensafhankelijke bijdrage aan hun werknemers verschuldigd.

Artikel II, onderdeel I (artikel 49 van de Zorgverzekeringswet)

Artikel 49, eerste lid, van de Zvw bepaalt dat de door de inhoudingsplichtige verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage wordt geheven met overeenkomstige toepassing van de voor de heffing van loonbelasting geldende regels. Concreet betekent dit met name dat de per aangifte-tijdvak door de werkgever verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage, conform de ingevolge de eindheffing loonbelasting door de inhoudingsplichtige verschuldigde loonbelasting, op aangifte dient te worden afgedragen.

Het tweede lid heeft betrekking op de inkomensafhankelijke bijdrage die de verzekeringsplichtige verschuldigd is over het van de inhoudingsplichtige genoten loon. De heffing vindt dan plaats bij wijze van inhouding met overeenkomstige toepassing van de voor de heffing van loonbelasting geldende regels. De inhouding van de inkomensafhankelijke bijdrage vindt per loontijdvak plaats, waarna de in een aangiftetijdvak ingehouden bijdrage op aangifte dient te worden afgedragen.

In verbinding met artikel 27d, eerste lid, van de Wet LB 1964 leiden het eerste en tweede lid er voorts toe dat de inhoudingsplichtige de verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage gelijktijdig en op één aangifte met de loonbelasting moet afdragen.

Het derde lid ziet op de inkomensafhankelijke bijdrage die bij wege van aanslag wordt geheven. Daarbij gaat het om het loon dat niet van een inhoudingsplichtige afkomstig is, om winst uit onderneming, om resultaat uit overige werkzaamheden en om periodieke uitkeringen en verstrekkingen.

Het eerste tot en met derde lid brengen tevens mee dat de voor de loonen inkomstenbelasting geldende rechtsbescherming van overeenkomstige toepassing is.

In artikel 13bis, zestiende lid, van de Wet LB 1964 is vastgelegd dat ingeval de verklaring geen privé-gebruik wordt ingetrokken, of indien de werknemer niet doet blijken dat de auto op kalenderjaarbasis voor niet meer dan 500 kilometer voor privé-doeleinden is gebruikt, de inspecteur aan de werknemer een naheffingsaanslag oplegt voor de loonbelasting met betrekking tot de verstreken tijdvakken. De inkomensafhankelijke bijdrage over dit loon is verschuldigd door de werknemer. Het vierde lid regelt dat ook met betrekking tot de inkomensafhankelijke bijdrage de naheffingsaanslag aan de werknemer wordt opgelegd.

Artikel II, onderdeel J (artikel 50 van de Zorgverzekeringswet)

Dit artikel heeft betrekking op teruggaven als bij meerdere inkomstenverhoudingen meer aan inkomensafhankelijke bijdrage is ingehouden dan met het maximum bijdrage-inkomen in overeenstemming is. Uit de woorden «ingehouden inkomensafhankelijke bijdrage» in het eerste lid volgt dat ter zake van de werkgeversheffing geen teruggaven kunnen plaatsvinden. Doordat bij de teruggaven steeds hetzelfde (lage) tarief van toepassing is, wordt het verlenen (en uitleggen) daarvan veel eenvoudiger.

Teruggaven vinden in het bijzonder plaats bij degenen die meerdere pensioenen hebben. Teruggaaf is ook mogelijk als iemand loon en pensioen geniet, hetgeen in het algemeen deel van deze memorie is toegelicht. De op het pensioen ingehouden inkomensafhankelijke bijdrage wordt terugbetaald als het maximum bijdrage-inkomen al met het loon is bereikt. Met loon is hier bedoeld de som van het loon waarover van de inhoudingsplichtige een inkomensafhankelijke bijdrage is geheven en het loon waarover van de verzekeringsplichtige bij wijze van inhouding een inkomensafhankelijke bijdrage is geheven. Is het loon lager dan het maximum bijdrage-inkomen, dan vindt alleen maar een gedeeltelijke teruggaaf plaats van de op het pensioen ingehouden inkomensafhankelijke bijdrage. Blijven loon en pensioen samen onder het maximum bijdrage-inkomen, dan vindt uiteraard geen teruggaaf plaats.

Het is niet doelmatig om voor zeer kleine bedragen teruggaafbeschikkingen vast te stellen. Daarom wordt in het tweede lid voorgesteld hiervoor een grens aan te brengen. Daarbij wordt aansluiting gezocht bij de teruggaafgrens voor de inkomstenbelasting (in 2009: € 14).

Het is mogelijk dat een voorschot op de teruggaafbeschikking wordt verleend. Dit is geregeld in het derde lid. In de Regeling zorgverzekering worden nadere regels opgenomen ter zake van het verlenen van voorschotten. Het voorschot wordt bij de uiteindelijke teruggaafbeschikking verrekend, hetgeen een aanvullende teruggaaf of een terug te betalen bedrag tot gevolg kan hebben. Dit is niet expliciet geregeld maar vloeit voort uit de systematiek van artikel 4:95 van de Algemene wet bestuursrecht.

Het vierde lid regelt de situatie dat ingevolge het eerste en tweede lid geen recht blijkt te bestaan op een teruggaaf. Als er in dergelijke gevallen voorschotten zijn verleend, worden deze teruggevorderd. Dit gebeurt bij voor bezwaar vatbare beschikking.

Als bij de eindafrekening blijkt dat na verrekening van eventueel verleende voorschotten een teruggaaf resteert, wordt volgens het vijfde lid heffingsrente vergoed. Omgekeerd geldt in situaties waarin achteraf gezien te hoge of ten onrechte voorschotten zijn verleend dat bij de teruggaafbeschikking, respectievelijk de in het vierde lid bedoelde terugvorderingsbeschikking, heffingsrente in rekening wordt gebracht. In beide gevallen wordt de heffingsrente berekend over het tijdvak dat begint te lopen op 1 januari na het einde van het kalenderjaar waarop de inkomensafhankelijke bijdrage betrekking heeft en eindigt op de dag waarop de beschikking wordt gedagtekend. Voorschotten worden volgens

de systematiek in de Regeling zorgverzekering uitsluitend verleend gedurende het kalenderjaar waarop ze betrekking hebben. Hiermee wordt voorkomen dat voorschotten worden teruggevorderd met heffingsrente die gaat lopen vanaf 1 januari van het kalenderjaar waarop de teruggaaf ziet, terwijl het voorschot pas na 1 januari van dat kalenderjaar wordt verleend. Het zesde lid regelt dat bij terugbetaling van een te hoog of ten onrechte verleend voorschot een terugbetalingstermijn geldt van twee maanden (gelijk aan een aanslag inkomstenbelasting). Als de regels van de loonbelasting zouden gelden, zou een betalingstermijn gelden van veertien dagen (artikel 9, tweede lid, van de Invorderingswet 1990). Dit wordt onwenselijk geacht.

Artikel II, onderdeel K (artikel 51 van de Zorgverzekeringswet)

Dit artikel heeft betrekking op de invordering van de inkomensafhankelijke bijdrage. Op de invordering van de werkgeversheffing en de bij wijze van inhouding geheven inkomensafhankelijke bijdrage is het systeem voor de invordering van loonbelasting van overeenkomstige toepassing. Voor de invordering van de bij wege van aanslag geheven inkomensafhankelijke bijdrage is het systeem voor de invordering van inkomstenbelasting van overeenkomstige toepassing.

Tevens komt te vervallen de bepaling dat artikel 38, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de Invorderingswet 1990 niet van overeenkomstige toepassing is op de bij wijze van inhouding geheven inkomensafhankelijke bijdrage. Artikel 38, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de Invorderingswet 1990 houdt onder meer in dat de werknemer hoofdelijk aansprakelijk is voor de ten onrechte niet ingehouden loonbelasting. Voorgesteld wordt deze aansprakelijkheid ook te laten gelden voor de ten onrechte niet ingehouden inkomensafhankelijke bijdrage. Thans is dat volgens artikel 51, tweede lid, van de Zvw niet het geval, waarbij aansluiting is gezocht bij artikel 60, derde lid, van de Wfsv. Bij die bepaling is met betrekking de premies werknemersverzekeringen overwogen dat alleen de werkgever voor de premieschuld kan worden aangesproken. Deze redenering geldt niet voor de van de verzekeringsplichtige ingehouden bijdrage, omdat het daarbij alleen om diens eigen heffing gaat. De praktische toepassing van deze aansprakelijkheid zal overigens zeer beperkt zijn. Zo zullen pensioenfondsen de inkomensafhankelijke bijdrage zonder meer inhouden. Maar het kan anders zijn, bijvoorbeeld in situaties van «opting in», waarbij de verzekeringsplichtige anders op aanslag inkomensafhankelijke bijdrage zou zijn verschuldigd. Als de desbetreffende inhoudingsplichtige in gebreke zou blijven de inkomensafhankelijke bijdrage in te houden en geen verhaal zou bieden, moet de verzekeringsplichtige daarvoor hoofdelijk aansprakelijk zijn. De aansprakelijkheid geldt niet onbeperkt. Artikel 38, tweede lid, van de Invorderingswet 1990 houdt onder meer in dat niet aansprakelijk is de werknemer die de inspecteur omtrent de nalatigheid van de inhoudingsplichtige in kennis heeft gesteld voordat hij weet of redelijkerwijze moet vermoeden dat de inspecteur met deze nalatigheid bekend is of bekend zal worden. Deze bepaling is van overeenkomstige toepassing voor de aansprakelijkheid ter zake van de inkomensafhankelijke bijdrage. De overeenkomstige toepassing van artikel 38, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de Invorderingswet 1990 ziet niet op de werkgeversheffing.

Artikel II, onderdeel L (artikel 57 van de Zorgverzekeringswet)

Het voorgestelde nieuwe artikel 57 van de Zvw regelt de heffing van bijdragevervangende belasting van de natuurlijke persoon die gemoedsbezwaren heeft met betrekking tot de AWBZ en daarom op grond van

artikel 2, tweede lid, onderdeel b, niet verzekeringsplichtig is voor de Zvw. Thans is een deel van deze regeling nog opgenomen in artikel 65 van de Wfsv.

De regeling is bedoeld voor diegenen die zowel gemoedsbezwaren met betrekking tot de AWBZ als de Zvw hebben: «De regering acht het wenselijk dat eventuele gemoedsbezwaren alleen worden gehonoreerd wanneer die gelden met betrekking tot zowel de AWBZ als de Zvw. De uitwerking is nochtans verschillend. Bij gemoedsbezwaren blijft in het geval van de AWBZ de verzekering van rechtswege als zodanig bestaan, maar wordt de betrokkene vrijgesteld van de verplichting tot premiebetaling. In het geval van de Zvw vervalt de verplichting tot het sluiten van een zorgverzekeringsovereenkomst.»¹

Daarom wordt alleen deze persoon in artikel 2, onderdeel b, van de Zvw ontheven van de verplichting een zorgverzekering af te sluiten. Hij betaalt derhalve geen premie voor een zorgverzekering en is evenmin inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd. Wel is de persoon met deze gemoedsbezwaren een bijdragevervangende belasting verschuldigd. De rijksbelastingdienst stort deze bijdragevervangende belasting op een ten behoeve van de gemoedsbezwaarde werknemer bij het College zorgverzekeringen aangehouden rekening.

De gemoedsbezwaarde heeft op grond van het huidige tweede lid recht op een werkgeversvergoeding. Dit recht komt te vervallen omdat de werkgever zelf over het loon van de gemoedsbezwaarde inkomensafhankelijke bijdrage is verschuldigd.

Degene die wel gemoedsbezwaren heeft met betrekking tot de AOW of de ANW maar niet tegen de AWBZ, is niet (op grond van artikel 2 van de Zvw) ontheven van de verplichting een zorgverzekering te sluiten. Er is geen reden om bij deze persoon geen inkomensafhankelijke bijdrage te heffen maar bijdragevervangende belasting. Van de thans ongeveer 12 000 gemoedsbezwaarden zijn er echter maar ongeveer 100 die geen gemoedsbezwaren hebben tegen de AWBZ en de Zvw. Die groep is te klein om op het punt van de bijdragevervangende belasting anders te behandelen dan het overgrote deel van de gemoedsbezwaarden. De daarbij behorende uitvoeringskosten zouden excessief zijn. In artikel 57, derde lid, wordt daarom in afwijking van de wettelijke systematiek ook voor deze groep van gemoedsbezwaarden een bijdragevervangende belasting geregeld. Omdat deze personen niet gemoedsbezwaard zijn voor de AWBZ en de Zvw wordt de van hen geheven bijdragevervangende belasting niet op een bij het College zorgverzekeringen afzonderlijk aangehouden rekening gestort. De bijdragevervangende belasting is in dit geval, net als de inkomensafhankelijke bijdrage die wordt geheven van werknemers die geen gemoedsbezwaren tegen een van de volksverzekeringen hebben, bestemd voor het Zorgverzekeringsfonds.

De wijze van heffing van de bijdragevervangende belasting wordt geregeld in het derde lid. De daarin opgenomen verwijzing naar artikel 49, tweede lid, zorgt er voor dat de door de gemoedsbezwaarde verschuldigde bijdragevervangende belasting over het van de inhoudingsplichtige genoten loon als bedoeld in artikel 43, tweede lid, onderdeel a, wordt geheven bij wijze van inhouding, met overeenkomstige toepassing van de voor de heffing van loonbelasting geldende regels. De verwijzing naar artikel 49, derde lid, zorgt er voor dat de bijdragevervangende belasting die verschuldigd is over andere bestanddelen van het bijdrage-inkomen, wordt geheven bij wege van aanslag met overeenkomstige toepassing van de voor de heffing van inkomstenbelasting geldende regels. Het derde lid brengt tevens mee dat de voor de loon- en inkomstenbelasting geldende rechtsbescherming van overeenkomstige toepassing is.

¹ Kamerstukken II 2003/04, 29 763, nr. 3, blz. 35.

Artikel III

Artikel III, onderdeel A (artikel 11 van de Wet op de loonbelasting 1964)

Met de uniformering van het loonbegrip vervalt het werknemersdeel van de Awf-premie. De aanpassingen in artikel 11, eerste lid, onderdeel j, van de Wet LB 1964 zijn een uitvloeisel van de wijzigingen in de artikelen 20 en 25 van de Wfsv (artikel I, onderdelen D en G).

Artikel III, onderdeel B (artikel 11c van de Wet op de loonbelasting 1964)

Volgens deze wet is alleen de werkgever premies werknemersverzekeringen verschuldigd. In afwijking hiervan wordt in artikel 59, zevende lid, van de Wfsv geregeld dat ingeval de verklaring geen privé-gebruik wordt ingetrokken of de werknemer niet doet blijken dat de auto op kalenderjaarbasis voor niet meer dan 500 kilometer voor privé-doeleinden is gebruikt, de inspecteur aan de werknemer een naheffingsaanslag oplegt voor de premies werknemersverzekeringen. Deze premies zijn verschuldigd door de werknemer.

Artikel 11c van de Wet LB 1964 wordt nu in zoverre aangevuld dat wordt geregeld dat deze van de werknemer nageheven premies werknemersverzekeringen niet tot een verlaging van het fiscale loon leiden, hetgeen onder meer doorwerkt naar het loon voor de inkomstenbelasting. Hiermee worden procedures over de vraag of in zoverre sprake is van negatief loon – welke vraag ook zonder deze bepaling overigens ontkennend zou moeten worden beantwoord – voorkomen.

Artikel III, onderdeel C (artikel 11d van de Wet op de loonbelasting 1964)

Artikel 11d van de Wet LB 1964 legt vast dat bij de bepaling van de omvang van het loon geen rekening wordt gehouden met de ter zake van het loon verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage. Met deze algemene bepaling staat vast dat:

- de omstandigheid dat de werknemer in situaties waarin een werkgeversheffing plaatsvindt geen inkomensafhankelijke bijdrage is verschuldigd, niet tot een tot het loon behorend voordeel leidt (in tegenstelling tot de huidige werkgeversvergoedingen);
- de – in de andere situaties – op het loon ingehouden inkomensafhankelijke bijdrage niet aftrekbaar is (net als nu);
- geen sprake is van negatief loon als aan de werknemer een naheffingsaanslag inkomensafhankelijke bijdrage wordt opgelegd omdat de verklaring geen privé-gebruik wordt ingetrokken of de werknemer niet doet blijken dat de auto op kalenderjaarbasis voor niet meer dan 500 kilometer voor privé-doeleinden is gebruikt.

Artikel III, onderdelen D, E en F (artikelen 18a, 18d en 18e van de Wet op de loonbelasting 1964)

De wijzigingen in de artikelen 18a, achtste lid, onderdeel a, 18d, derde lid, en 18e, vijfde lid, van de Wet LB 1964 zijn het gevolg van een vernummering in artikel 9 van de Algemene Ouderdomswet (artikel V, onderdeel A).

Artikel III, onderdeel G (artikel 20a van de Wet op de loonbelasting 1964)

Door de wijziging van dit artikel worden de uit het aanvullende pakket (zie onderdeel 3.4 van deze memorie) voortvloeiende wijzigingen van het schijventarief in de loonbelasting geregeld voor belastingplichtigen die geboren zijn op of na 1 januari 1946.

De eerste schijf wordt verlengd met € 700; het tarief van de eerste schijf wordt verhoogd met 2,8 procentpunt. De tweede schijf wordt verkort met

€ 1200; het tarief in de tweede schijf wordt verhoogd met 0,25 procentpunt. De lengte van de derde schijf wijzigt niet.

Artikel III, onderdeel H (artikel 20b van de Wet op de loonbelasting 1964)

Door de wijziging van dit artikel wordt de wijziging van het schijventarief in de loonbelasting geregeld voor belastingplichtigen die geboren zijn vóór 1 januari 1946. Zie de toelichting artikel III, onderdeel G.

Artikel III, onderdeel I (artikel 22 van de Wet op de loonbelasting 1964)

Door de wijziging van dit artikel wordt als onderdeel van het aanvullend pakket de algemene heffingskorting met € 35 verlaagd. Voor de motivering wordt verwezen naar het algemeen deel van deze memorie.

Artikel III, onderdeel J (artikel 22a van de Wet op de loonbelasting 1964)

In artikel 22a van de Wet LB 1964 wordt met ingang van 1 januari 2011 de (nieuwe) doorwerkbonus in de loonbelasting geregeld. Deze heffingskorting is een samenvoeging van de tot en met 2010 bestaande arbeidskorting en huidige doorwerkbonus.

Als onderdeel van het aanvullende pakket (zie het algemeen deel van deze memorie) worden in artikel 22a twee wijzigingen aangebracht. Het percentage en het maximum voor de afbouw van de arbeidskorting bij hogere inkomens worden verhoogd met respectievelijk 2,75 procentpunt en € 900. De andere wijzigingen volgens het aanvullende pakket in de arbeidskorting als onderdeel van de (nieuwe) doorwerkbonus (de verlaging van het maximum met € 125, de verlaging van het maximumbedrag waarover de korting wordt berekend met € 534 en de verlaging van de grens waarbij de afbouw van de korting plaatsvindt met € 2600) vloeien voort uit de wijzigingen in artikel 10.7 van de Wet IB 2001 waar de desbetreffende bedragen zijn opgenomen (artikel XXX, onderdeel I). Daardoor wijzigen de percentages voor de (nieuwe) doorwerkbonus in de inkomstenbelasting (artikel 8.11, tweede lid, van de Wet IB 2001) en dat werkt volgens artikel 22d van de Wet LB 1964 automatisch door naar de (nieuwe) doorwerkbonus in de loonbelasting.

In artikel 22a, derde lid, onderdeel a, van de Wet LB 1964 is opgenomen dat hetgeen wordt genoten op grond van artikel 628 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, alsmede hetgeen door de werknemer met een publiekrechtelijke dienstbetrekking wordt genoten op grond van naar aard en strekking overeenkomstige regelingen, voor een periode van maximaal 104 weken als loon uit tegenwoordige dienstbetrekking wordt aangemerkt.

Hiermee komt een einde aan een vorm van discoördinatie in het loonbegrip die ontstaat bij langdurige loondoorbetaling tijdens non actiefstelling, meestal vanwege een arbeidsconflict. Doordat de loondoorbetaling niet meer staat tegenover de verplichting tot het verrichten van arbeid is sprake van loon uit vroegere dienstbetrekking. Daardoor zou de werknemer geen recht hebben op arbeidsgerelateerde heffingskortingen, hetgeen met deze wijziging wordt voorkomen.

Door de periode af te bakenen tot ten hoogste 104 weken wordt een duidelijke begrenzing gegeven voor de uitvoering. Voor het maximum van twee jaar is aansluiting gezocht bij andere vormen van loondoorbetaling tijdens perioden waarin niet wordt gewerkt, zoals uitkeringen wegens tijdelijke arbeidsongeschiktheid (ziekte). Verwacht mag worden dat de aanleiding voor de non actiefstelling binnen een dergelijke termijn weggenomen is, of het dienstverband definitief is verbroken. De verplichte loondoorbetaling blijft in de periode van twee jaar aangemerkt als loon uit tegenwoordige dienstbetrekking. Gedurende maximaal twee jaar, of zoveel eerder als de dienstbetrekking wordt verbroken, behoudt de werk-

nemer zijn arbeidsgerelateerde heffingskortingen en rechten op grond van de werknemersverzekeringen. Na de periode van twee jaar hoeven geen premies werknemersverzekeringen meer te worden betaald. Met deze, meer technisch gerichte, aanpassing verdwijnt een vorm van discoordinatie in het loonbegrip.

In artikel 22a, derde lid, onderdeel b, van de Wet LB 1964 is geregeld dat hetgeen wordt genoten op grond van artikel 628a van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek als loon uit tegenwoordige dienstbetrekking wordt aangemerkt. Het betreft de loonaanspraak per oproep. Deze toevoeging is ter verduidelijking opgenomen en volgt daarmee de systematiek van de overige doorbetalingsverplichtingen uit het arbeidsrecht.

In artikel 22a, derde lid, onderdeel c, van de Wet LB 1964, wordt loon wegens tijdelijke arbeidsongeschiktheid, als bedoeld in artikel 629 van Boek 7 BW gelijkgesteld met loon uit tegenwoordige arbeid. Het betreft de loondoorbetaling bij ziekte of zwangerschap.

In artikel 22a, derde lid, onderdeel d, van de Wet LB 1964, worden uitkeringen op grond van de Wet arbeid en zorg en de aanvulling daarop tijdens verlof als loon uit tegenwoordige dienstbetrekking aangemerkt. Dit onderdeel vormt een voortzetting van de huidige praktijk.

In verband met de wijziging van het vierde lid, heeft het vijfde lid geen belang meer en kan dan ook vervallen.

Artikel III, onderdeel K (artikel 22b van de Wet op de loonbelasting 1964)

Door de wijziging van dit artikel wordt de ouderenkorting als onderdeel van het aanvullend pakket met € 200 verhoogd.

Tevens wordt voor mensen met een verzamelinkomen dat hoger is dan € 34 934 (bedrag 2010) een ouderenkorting ingevoerd van € 150. Zie het algemeen deel van deze memorie.

Artikel III, onderdeel L (artikel 22c van de Wet op de loonbelasting 1964)

Door de wijziging van dit artikel wordt de alleenstaande ouderenkorting als onderdeel van het aanvullend pakket met € 60 verlaagd. Zie het algemeen deel van deze memorie.

Artikel III, onderdeel M (artikel 31 van de Wet op de loonbelasting 1964)

Artikel 31, tweede lid, onderdeel a, ten eerste, van de Wet LB 1964 regelt dat bij eindheffing in de aldaar genoemde gevallen het tabeltarief wordt toegepast. Bij de berekening van de verschuldigde belasting met toepassing van het tabeltarief, is volgens de thans geldende wettekst niet alleen de verschuldigde loonbelasting/premie volksverzekeringen van belang, maar ook de door de werknemer verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage en Awf-premie. In de tekst van artikel 31, derde lid, van de Wet LB 1964 is dat tot uitdrukking gebracht met de verwijzing naar artikel 41 van de Zvw respectievelijk hoofdstuk 3 van de Wfsv.

Omdat het werknemersdeel voor de Awf-premie vervalt, kan de verwijzing naar hoofdstuk 3 van de Wfsv vervallen. In verband met voorgestelde wijzigingen in de Zvw dient de verwijzing naar artikel 41 van de Zvw te worden gewijzigd in artikel 43 van de Zvw.

Artikel III, onderdeel N (artikel 32a van de Wet op de loonbelasting 1964)

Omdat het werknemersdeel voor de Awf-premie wordt afgeschaft, kan de verwijzing in artikel 32a, eerste lid, van de Wet LB 1964 naar hoofdstuk 3 van de Wfsv vervallen.

Artikel III, onderdelen O en P (artikelen 35 en 35g van de Wet op de loonbelasting 1964)

Omdat het werknemersdeel voor de Awf-premie wordt afgeschaft, vervallen de verwijzingen naar hoofdstuk 3 van de Wfsv in artikel 35, derde lid, onderdeel g, en artikel 35g, derde lid, onderdeel g, van de Wet LB 1964.

Artikelen IV tot en met XXI

Artikelen IV tot en met XXI (diverse wijzigingen verband houdende met de wijzigingen in Wet financiering sociale verzekeringen en de Zorgverzekeringswet)

Artikel IV (Algemene nabestaandenwet), artikel V (Algemene Ouderdomswet), artikel VI, onderdeel A (artikel 56 van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen), artikel VII, onderdeel A (artikel 10 van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering), artikel VIII (Toeslagenwet), artikel XI, onderdeel A (artikel 11 van de Werkloosheidswet), artikel XII, onderdeel A (artikel 11 van de Ziektewet), artikel XIII, onderdeel A (artikel 48 van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jong gehandicapten), artikel XVII, onderdelen A tot en met D (artikelen 8, 9, 34 en 36 van de Wet investeren in jongeren), artikel XVIII, onderdelen A tot en met F (artikelen 2, 19, 31, 32, 35 en 37 van de Wet werk en bijstand), artikel XIX, onderdelen A tot en met C (artikelen 16, 18 en 43 van de Wet werk en inkomen kunstenaars) en artikel XXI (Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag)

De wijzigingen in bovenvermelde wetten zijn een uitvloeisel van de wijzigingen in de Wfsv in verband met het vervallen van het werknemersdeel van de Awf-premie dan wel wijzigingen in de Zvw in verband met het vervallen van de inkomensafhankelijke bijdrage, te voldoen door uitkeringsgerechtigden en de vergoeding daarvan door de uitkeringsinstantie en de introductie van een inkomensafhankelijke bijdrage te voldoen door de uitkeringsinstantie, en zijn louter technisch van aard.

Artikel VI, onderdeel B (artikel 58 van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen), artikel VII, onderdeel B (artikel 44 van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering) en artikel XIII, onderdeel B (artikel 50 van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten)

Als gevolg van de voorgestelde wijziging van de Zvw is geen sprake meer van een vergoeding van de uitkeringsinstantie van de inkomensafhankelijke bijdrage aan de uitkeringsgerechtigde en van een inhouding van inkomensafhankelijke bijdrage op de uitkering door de uitkeringsinstantie. In plaats hiervan is sprake van een inkomensafhankelijke bijdrage die door de uitkeringsinstantie is verschuldigd. In verband hiermee zijn de artikelen 58 van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen, 44 van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering en 50 van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten gewijzigd zodanig dat door het UWV ook de inkomensafhankelijke bijdrage aan 's Rijks kas wordt afgedragen in verband met niet uitbetaalde uitkeringen aan WSW'ers.

Artikel VII, onderdelen C tot en met G (artikelen 71, 75a, 75b, 91b en 91e van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering), artikel IX (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen) en artikel XII, onderdeel B (artikelen 63a en 63b van de Ziektewet)

In geval van verhaal van uitkeringen door het UWV op de eigenrisicodragers (of in geval van artikel 84, tweede lid, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen en artikel 63b van de Ziektewet op de kredietinstelling of de verzekeraar) of verhaal van de eigenrisicodragers op het UWV kan in plaats van de vergoeding van de inkomensafhankelijke bijdrage van het UWV respectievelijk de eigenrisicodragers aan de uitkeringsgerechtigde, zoals die vergoeding voor de wijziging van de Zvw bestond, nu de inkomensafhankelijke bijdrage die door het UWV respectievelijk de eigenrisicodragers is verschuldigd worden verhaald. Het UWV vergoedt op grond van artikel 91e van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering aan de eigenrisicodragers in het kader van het in dit artikel bedoelde overgangsrecht de inkomensafhankelijke bijdrage van de werkgever in plaats van de vergoeding van de inkomensafhankelijke bijdrage aan de uitkeringsgerechtigde.

Artikel X (Wet Invoering en financiering Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen)

De door de uitkeringinstantie verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage wordt nu ten laste van het Reïntegratiefonds gebracht in plaats van de vergoeding van de inkomensafhankelijke bijdrage over de desbetreffende inkomensbestanddelen, zoals die vergoeding bestond voor de wijziging van de Zvw.

Artikel XI, onderdeel B (artikel 79 van de Werkloosheidswet)

Het UWV verhaalt nu op de overheidswerkgever de door het UWV verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage over de uitkering in plaats van de vergoeding van de inkomensafhankelijke bijdrage over de vergoeding, zoals die vergoeding bestond voor de wijziging van de Zvw.

Artikel XII, onderdeel B (artikelen 39a en 61 van de Ziektewet)

De door het UWV verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage wordt nu op de werkgever verhaald in plaats van de vergoeding van de inkomensafhankelijke bijdrage over de uitkering, zoals die vergoeding bestond voor de wijziging van de Zvw (artikel 39a van de Ziektewet). Op grond van artikel 61 van de Ziektewet wordt de vergoeding van inkomensafhankelijke bijdrage door het UWV over de uitkering aan bepaalde groepen militairen ten laste van het Rijk gebracht. Deze bepaling is zodanig gewijzigd dat de door het UWV verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage ten laste van het Rijk wordt gebracht.

Artikel XIII, onderdeel C (artikel 65 van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten)

De door het UWV verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage wordt nu ten laste van het Arbeidsongeschiktheidsfonds jonggehandicapten gebracht in plaats van de vergoeding van de inkomensafhankelijke bijdrage over de uitkeringen, zoals die vergoeding bestond voor de wijziging van de Zvw.

Artikel XIV (Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers) en artikel XV (Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen)

Artikel 10 van de Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en artikel 10 van de Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) vervallen omdat als gevolg van de wijzigingen van de Wfsv geen sprake meer is van inhouding van premies werknemersverzekeringen.

Op grond van paragraaf 5 van hoofdstuk II van de IOAW en de IOAZ kan een verstrekte uitkering van de belanghebbende worden teruggevorderd. De definitie van het begrip «uitkering» in artikel 31 van beide wetten is gewijzigd in verband met de afschaffing van de inhouding van premies werknemersverzekeringen en het vervallen van de vergoeding van de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw. Opgemerkt wordt dat de door het college van B&W betaalde inkomensafhankelijke bijdrage als bedoeld in artikel 42 van de Zvw niet kan worden verhaald op de belanghebbende. Hiermee wordt aangesloten bij artikel 42, vijfde lid, van de Zvw waarin is vastgelegd dat de door de werkgever verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage niet op de werknemer kan worden verhaald. Het college van B&W krijgt de achteraf gezien ten onrechte betaalde inkomensafhankelijke bijdrage terug van de Belastingdienst.

Artikel XVI (Wet inkomensvoorziening oudere werklozen)

Artikel 28 van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen heeft betrekking op de vereveningsbijdrage. Dit artikel kan vervallen omdat als gevolg van de wijzigingen van de Wfsv geen sprake meer is van inhouding van premies werknemersverzekeringen, waaraan de vereveningsbijdrage is gekoppeld.

In het huidige artikel 40, eerste lid, van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen is bepaald dat de door het UWV te verstrekken vergoeding als bedoeld in artikel 46 van de Zvw ten laste komt van het Toeslagenfonds. Met de voorgestelde wijziging wordt bewerkstelligd dat in plaats van deze vergoeding de door het UWV verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage ten laste komt van het Toeslagenfonds.

Artikel XVII, onderdeel E (artikel 47 van de wet investeren in jongeren)

De gemeente vergoedt de door het UWV verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage in plaats van de door het UWV verschuldigde vergoeding van de inkomensafhankelijke bijdrage, zoals die vergoeding bestond voor de wijziging van de Zvw, over de te verlenen inkomensvoorziening respectievelijk bijstand.

Artikel XVIII, onderdelen G, H en I (artikelen 53, 58 en 69 van de Wet werk en bijstand)

De wijziging van artikel 53 van de Wet werk en bijstand brengt met zich mee dat de in dit artikel bedoelde vergoeding van de gemeente aan het UWV mede betrekking heeft op de door de gemeente over de bijstand verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage.

De tweede volzin van het vierde lid van artikel 58 van de Wet werk en bijstand wordt gewijzigd in verband met het vervallen van de vergoeding van de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw. Opgemerkt wordt dat de door het college van B&W betaalde inkomensafhankelijke bijdrage als bedoeld in artikel 42 van de Zvw niet kan worden verhaald op de belanghebbende. Hiermee wordt aangesloten bij artikel 42, vijfde lid, van de Zvw op grond

waarvan de door de werkgever verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage niet kan worden verhaald op de werknemer. Het college van B&W krijgt de achteraf gezien ten onrechte betaalde inkomensafhankelijke bijdrage terug van de Belastingdienst.

Op grond van artikel 69 verstrekt de Minister van SZW jaarlijks aan het college van B&W een vergoeding ten laste van 's Rijks kas voor onder andere de vergoeding van inkomensafhankelijke bijdrage over de bijstandsuitkeringen. Deze bepaling is zodanig gewijzigd dat de door het college van B&W verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage ten laste van het Rijk wordt gebracht.

Artikel XIX, onderdeel D (artikel 48 van de Wet werk en inkomen kunstenaars,)

In het gewijzigde artikel 48 van de Wet werk en inkomen kunstenaars is tot uitdrukking gebracht dat de vergoeding van de kosten van uitkeringen door de Minister van SZW mede betrekking heeft op de door het college van B&W verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage over de uitkeringen.

Artikel XX (Wet arbeid en zorg)

In de wijziging van artikel 3.24 van de Wet arbeid en zorg is tot uitdrukking gebracht dat ook tot de grondslag voor de uitkering ter zake van vervanging de inkomensafhankelijke bijdrage behoort die door het UWV verschuldigd zou zijn bij uitbetaling van de uitkering in verband met zwangerschap en bevalling.

Artikel XXII

Artikel XXII (artikel XXVI van de Reparatiwet VWS 2006)

In artikel XXVI, onderdeel A, subonderdeel 1, van de Reparatiwet VWS 2006 is een wijziging opgenomen van artikel 1, onderdeel I, van de Zvw. Deze wijziging is niet in werking getreden en kan nu vervallen omdat genoemd onderdeel I bij deze wet wordt gewijzigd.

Artikel XXIII

Artikel XXIII (artikel 2.5.8 van de Invoerings- en aanpassingswet Zorgverzekeringswet)

Op grond van artikel 2.5.8 van de Invoerings- en aanpassingswet Zorgverzekeringswet (hierna: IAZvw) mag een inhoudingsplichtige de op grond van artikel 46 van de Zvw aan de werknemer verschuldigde vergoeding verminderen met de vergoeding die hij op grond van een op 31 december 2005 bestaande arbeidsovereenkomst, collectieve arbeidsovereenkomst of andere overeenkomst aan de verzekeringsplichtige werknemer betaalt ter zake van de premie voor een (ziektekosten)verzekering die prestaties als bedoeld in artikel 11 van de Zvw dekt. Genoemde bepaling is een overgangsmaatregel die is ingevoerd om te voorkomen dat ten gevolge van de invoering van de Zvw en de daaruit voortvloeiende verplichte werkgeversbijdrage een cumulatie zou ontstaan van een op grond van een (collectieve arbeids)overeenkomst reeds bestaande werkgeversbijdrage en de wettelijke werkgeversbijdrage.¹ Met de maatregel werd voorkomen dat aan op 31 december 2005 bestaande (cao-)afspraken afbreuk werd gedaan en bevorderd dat inhoudingsplichtigen deze afspraken konden nakomen. De bepaling geldt niet voor (CAO-)afspraken die na de inwerkingtreding van de Zvw tot stand gekomen zijn. In de toelichting op artikel 2.5.8 van de IAZvw is opgemerkt dat is te

¹ Kamerstukken II 2004/05, 30 124, nr. 3, blz. 41–42.

verwachten dat de in cao's en andere overeenkomsten opgenomen vergoedingen voor gezondheidszorg beëindigd zullen worden of zullen wijzigen in verband met de inwerkingtreding van de Zvw. De maatregel werd voorgesteld, omdat hiermee enige tijd kon zijn gemoeid.

Artikel 2.5.8, vierde en vijfde lid, van de IAZvw zorgt ervoor dat de vergoeding van de premie voor een ziektekostenverzekering niet behoort tot de grondslag waarover premies werknemersverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd zijn.

Dit wetsvoorstel beoogt te komen tot een uniform loonbegrip voor alle loonheffingen. Daartoe wordt onder meer voorgesteld de werkgeversvergoeding van artikel 46 van de Zvw af te schaffen en in plaats daarvan een inkomensafhankelijke bijdrage te heffen van de inhoudingsplichtige. Dat betekent onder meer dat wanneer een werkgever zijn werknemer een vergoeding betaalt voor de premie van een ziektekostenverzekering, deze vergoeding tot het loon behoort, waarover loonbelasting/premie volksverzekeringen, premies werknemersverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd zijn.

Met de invoering van dit systeem in het algemeen en de afschaffing van de wettelijke werkgeversbijdrage in het bijzonder, bestaat er geen reden meer artikel 2.5.8 van de IAZvw nog langer in stand te houden. Met de afschaffing van de wettelijke werkgeversbijdrage komt de grond aan artikel 2.5.8 van de IAZvw te ontvallen. Bovendien zou een tegemoetkoming voor de hoogstens nog slechts incidenteel voorkomende situatie dat op basis van een op 31 december 2005 bestaande (cao-)afspraken een vergoeding voor de premie van een ziektekostenverzekering wordt betaald, al direct tot een inbreuk op het nieuw voorgestelde wettelijke systeem leiden.

Bij de beoogde invoering van dit wetsvoorstel in 2011 of 2012 wordt aangenomen dat de cao's en andere overeenkomsten tegen die tijd inmiddels zijn aangepast en dat vergoedingen als bedoeld in artikel 2.5.8 van de IAZvw daarin niet meer voorkomen, dan wel dat – voor zover dat nog wel het geval is – werkgevers en werknemers voldoende tijd hebben op afschaffing ervan te anticiperen.

In verband daarmee kan artikel 2.5.8 van de IAZvw vervallen.

Artikel XXIV

Artikel XXIV, onderdeel A (artikel 1 van de Wet op de zorgtoeslag)

De zorgtoeslag is gelijk aan het verschil tussen de standaardpremie en de zogenoemde normpremie. De standaardpremie is gelijk aan de gemiddelde nominale premie voor een zorgverzekering als bedoeld in de Zvw, vermeerderd met het gemiddeld bedrag aan verplicht eigen risico dat een gezonde verzekerde jaarlijks aan het verplicht eigen risico voor zijn zorgverzekering kwijt zal zijn; zie artikel 4 van de Wet op de zorgtoeslag. De normpremie is te zien als het percentage van het inkomen dat een verzekeringsplichtige geacht wordt te reserveren voor het betalen van zijn nominale premie voor een zorgverzekering als bedoeld in de Zvw. Artikel 2 van de Wet op de zorgtoeslag bepaalt hoe de normpremie wordt berekend. Daarbij speelt het zogenoemde »drempelinkomen» zoals gedefinieerd in artikel 1, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de zorgtoeslag een rol. Dit was tot nog toe het minimumloon per maand als bedoeld in de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag, verminderd met het werknemersdeel in de Awf-premie en vermeerderd met de werkgeversvergoeding, bedoeld in artikel 46 van de Zvw. Nu zowel het werknemersdeel in de Awf-premie als de werkgeversvergoeding komen te vervallen, vervallen de verwijzingen daarnaar uit artikel 1, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de zorgtoeslag.

Artikel XXIV, onderdeel B (artikel 2 van de Wet op de zorgtoeslag)

De voorgestelde wijziging van artikel 2 van de Wet op de zorgtoeslag voorkomt dat door de verlaging van de fiscale lonen en de verzamelinkomens, die het gevolg is van het vervangen van een tot het loon te rekenen werkgeversbijdrage door een werkgeversheffing die het fiscale loon niet raakt, een groter beroep op de zorgtoeslag wordt gedaan.

Artikelen XXV tot en met XXIX

Artikelen XXV tot en met XXIX (diverse wijzigingen verband houdende met het vervallen van het werknemersdeel in de Awf-premie)

Artikel XXV, onderdeel A (artikel 3a van de Wet buitengewoon pensioen 1940–1945), artikel XXVI, onderdeel A (artikel 5 van de Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet) en artikel XXVII, onderdeel A (artikel 2 van de Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers)

Omdat het werknemersdeel in de Awf-premie wordt afgeschaft, vervallen de artikelen 36 van de Wet buitengewoon pensioen 1940–1945 (artikel XXV, onderdeel C), 43 van de Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet (Artikel XXVI, onderdeel C) en 32 van de Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers (Artikel XXVII, onderdeel C). In verband hiermee worden ook de artikelen 3a van de Wet buitengewoon pensioen 1940–1945, 5 van de Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet en 2 van de Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers aangepast, omdat daarin wordt verwezen naar genoemde artikelen 36, 43, respectievelijk 32. De artikelleden waarin deze verwijzingen zijn opgenomen kunnen vervallen.

Artikel XXVIII, onderdeel A (artikel 19 van de Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940–1945)

Omdat het werknemersdeel in de Awf-premie wordt afgeschaft, vervalt artikel 26 van de Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940–1945 (artikel XXVIII, onderdeel C). In verband hiermee wordt ook artikel 19 van die wet aangepast, omdat daarin meerdere keren wordt verwezen naar genoemd artikel 26. Deze verwijzingen kunnen vervallen.

Artikel XXV, onderdeel B (artikel 31h van de Wet buitengewoon pensioen 1940–1945), artikel XXVI, onderdeel B (artikel 35d van de Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet), artikel XXVII, onderdeel B (artikel 28h van de Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers), artikel XXVIII, onderdeel B (artikel 23a van de Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940–1945) en artikel XXIX, onderdeel A (artikel 17a van de Wet uitkeringen vervolgingslachtoffers 1940–1945)

Pensioenen en uitkeringen op grond van de hier genoemde wetten voor oorlogsgetroffenen worden beschouwd als loon in de zin van de Wet LB 1964, waarover zij derhalve op grond van de Zvw zoals die thans luidt inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd waren. Recht op een werkgeversvergoeding als bedoeld in artikel 46, eerste lid, van die wet bestond echter niet. Dat was geregeld in artikel 5.4, onderdeel b, onder 4o, van de Regeling zorgverzekering. Gevolg hiervan was dat van deze pensioen- en uitkeringsgerechtigden de zogenoemde lage inkomensafhankelijke bijdrage van – per 1 januari 2009 – 4,8% werd geheven. Bij de Wet van 24 januari 2008, houdende wijziging van de Wet buitengewoon pensioen 1940–1945, de Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers, de Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet, de Wet uitkeringen vervolgingslachtoffers 1940–1945 en de Wet uitkeringen burger-

oorlogsslachtoffers 1940–1945 in verband met de toekenning van een toeslag ter compensatie van de inkomensafhankelijke bijdrage, bedoeld in artikel 41 en de bijdrage, bedoeld in artikel 69, tweede lid, van de Zvw (Stb. 2008, 50) is geregeld dat de desbetreffende pensioen- en uitkeringsgerechtigden een toeslag op hun pensioen of uitkering ontvingen, zodanig, dat zij geheel gecompenseerd werden voor het feit dat zij geen werkgeversvergoeding als bedoeld in artikel 46 van de Zvw voor de inkomensafhankelijke bijdrage ontvingen.

De in de desbetreffende bepalingen voorkomende verwijzingen naar de Zvw worden aangepast in verband met de voorgestelde wijzigingen in de Zvw. Deze wijzigingen zijn van technische aard.

Artikel XXV, onderdeel C (artikel 36 van de Wet buitengewoon pensioen 1940–1945), artikel XXVI, onderdeel C (artikel 43 van de Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet), artikel XXVII, onderdeel C (artikel 32 van de Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers), artikel XXVIII, onderdeel C (artikel 26 van de Wet uitkeringen vervolgingslachtoffers 1940–1945) en artikel XXIX, onderdeel B (artikel 19a van de Wet uitkeringen vervolgingslachtoffers 1940–1945)

De desbetreffende bepalingen in bovenvermelde wetten voorzien in de inhouding op het pensioen of de (garantie-)uitkering van een bedrag dat gelijk is aan het bedrag van de premie die een werkgever ingevolge hoofdstuk 3 van de Wfsv op het overeenkomstige loon van een werknemer inhoudt.

Met het vervallen van het werknemersdeel van de Awf-premie, hebben deze bepalingen hun belang verloren en kunnen zij daarom vervallen.

Artikel XXX

Artikel XXX, onderdeel A (artikel 2.10 van de Wet inkomstenbelasting 2001)

Deze wijziging is overeenkomstig die van artikel 20a van de Wet LB 1964, zoals toegelicht bij artikel III, onderdeel G.

Artikel XXX, onderdeel B (artikel 2.10a van de Wet inkomstenbelasting 2001)

Deze wijziging is overeenkomstig die van artikel 20a van de Wet LB 1964 (artikel III, onderdeel H).

Artikel XXX, onderdeel C (artikel 3.16 van de Wet inkomstenbelasting 2001)

Het huidige artikel 3.16, tweede lid, onderdeel e, legt vast dat de van de belastingplichtige geheven en op hem betrekking hebbende inkomensafhankelijke bijdrage niet op de winst in aftrek wordt gebracht. De bepaling komt voort uit het vervallen van de Ziekenfondswet en de invoering van de Zvw in 2006. In verband met de uitbreiding van de kring van verzekerden ingevolge de Ziekenfondswet met zelfstandigen, werd met ingang van 1 januari 2000 in artikel 8a, eerste lid, Wet IB 1964 geregeld dat de premies ziekenfondsverzekering die betrekking hebben op de verzekering van de belastingplichtige, werden uitgesloten van kostenaftrek. De bepaling is vervolgens overgenomen in artikel 3.16, tweede lid, van de Wet IB 2001. In verband met het vervallen van de Ziekenfondswet en de invoering van de Zvw met ingang van 1 januari 2006 is de bepaling komen te vervallen en is sindsdien het huidige artikel 3.16, tweede lid, onderdeel e, van toepassing.

De aftrekbeperking ziet slechts op de van de belastingplichtige geheven

inkomensafhankelijke bijdrage. Niet van aftrek uitgesloten is de vergoeding die een belastingplichtige ondernemer – tevens inhoudingsplichtige – op grond van het huidige artikel 46 van de Zvw aan tot hem in dienstbetrekking staande werknemers moet betalen.

Voor de aftrekbeperking wordt thans verwezen naar paragraaf 5.2 van de Zvw. Voorgesteld wordt te verwijzen naar artikel 43 van de Zvw. Hiermee wordt beoogd duidelijk te maken dat slechts de op de belastingplichtige zelf betrekking hebbende en van hem geheven inkomensafhankelijke bijdrage van aftrek is uitgesloten. Is de belastingplichtige ondernemer tevens inhoudingsplichtige – omdat tot hem een of meer werknemers in dienstbetrekking staan –, dan wordt van hem op grond van het voorgestelde artikel 42 van de Zvw tevens een inkomensafhankelijke bijdrage geheven over het aan zijn werknemers betaalde loon. Deze zogenoemde werkgeversheffing mag – net als de thans door de werkgever op grond van artikel 46 van de Zvw betaalde vergoeding en de van de werkgever geheven premie werknemersverzekeringen – op de winst in aftrek worden gebracht.

Artikel XXX, onderdeel D (artikel 3.79a van de Wet inkomstenbelasting 2001)

Door de wijziging van dit artikel wordt de MKB-winstvrijstelling met 2 procentpunt verhoogd. Zie het algemeen deel van deze memorie.

Artikel XXX, onderdeel E (artikel 8.10 van de Wet inkomstenbelasting 2001)

De voorgestelde wijziging met betrekking tot de heffingskorting is overeenkomstig die voor de loonbelasting. Zie de toelichting bij artikel 22 van de Wet LB 1964 (artikel III, onderdeel I).

Artikel XXX, onderdeel F (artikel 8.11 van de Wet inkomstenbelasting 2001)

De voorgestelde wijzigingen met betrekking tot de arbeidskorting als onderdeel van de (nieuwe) doorwerkbonus zijn toegelicht bij de wijziging van artikel 22a van de Wet LB 1964 (artikel III, onderdeel J).

Artikel XXX, onderdeel G (artikel 8.17 van de Wet inkomstenbelasting 2001)

De voorgestelde wijzigingen met betrekking tot de ouderenkorting zijn toegelicht bij de wijziging van artikel 22b van de Wet LB 1964 (artikel III, onderdeel K).

Artikel XXX, onderdeel H (artikel 8.18 van de Wet inkomstenbelasting 2001)

De voorgestelde wijziging met betrekking tot de alleenstaande ouderenkorting is toegelicht bij de wijziging van artikel 22c van de Wet LB 1964 (artikel III, onderdeel L).

Artikel XXX, onderdeel I (artikel 10.7 van de Wet inkomstenbelasting 2001)

De voorgestelde wijzigingen met betrekking tot de hoogte van de arbeidskorting als onderdeel van de (nieuwe) doorwerkbonus zijn al toegelicht bij artikel III, onderdeel J. De andere wijzigingen in artikel 10.7 van de Wet IB 2001, die betrekking hebben op de tekst voor de indexatie van de arbeidskorting als onderdeel van de (nieuwe) doorwerkbonus, vloeien voort uit

het vervallen van het werknemersdeel van de AWF-premie en de werkgeversvergoeding als bedoeld in artikel 46 van de Zvw.

Artikel XXXI

Artikel XXXI, onderdeel A (artikel 31 van de Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen)

Artikel 31, tweede lid, schrijft voor hoe het toetsloon voor de afdrachtvermindering onderwijs wordt berekend. Dit toetsloon is afgeleid van het wettelijk minimumloon. Om het toetsloon te berekenen wordt in artikel 31, tweede lid, verwezen naar artikel 8, eerste lid, onderdeel a, van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag, de bepaling die het bedrag van het maandelijkse minimumloon vaststelt. Voor de berekening van het toetsloon moet het maandelijkse minimumloon onder meer met een factor twaalf worden vermenigvuldigd om te komen tot een minimumloon op jaarbasis. Dit bedrag moet vervolgens nog worden gecorrigeerd met het werknemersaandeel in de premie volgens de Wfsv en de vergoeding als bedoeld in artikel 46 van de Zvw, om het wettelijk minimumloon te laten aansluiten op het belastbaar loon. Deze correcties zijn niet meer nodig in verband met het vervallen van het werknemersdeel in de AWF-premie en de werkgeversvergoeding als bedoeld in artikel 46 van de Zvw. In verband hiermee heeft ook het derde lid geen belang meer en kan derhalve vervallen.

Artikel XXXI, onderdeel B (artikel 33 van de Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen)

Met ingang van 1 januari 2003 is de afdrachtvermindering langdurig werklozen afgeschaft. Artikel 33 van de WVA regelt dat voor de per 1 januari 2003 afgeschaft afdrachtvermindering langdurig werklozen een overgangsregeling van toepassing is met betrekking tot werknemers die bij de inhoudingsplichtige vóór die datum in dienst waren en voor wie de inhoudingsplichtige de afdrachtvermindering reeds toepaste. De afdrachtvermindering is met betrekking tot die werknemers gedurende ten hoogste 48 maanden van toepassing, tot uiterlijk 1 januari 2007. Met ingang van 1 januari 2007 is een einde gekomen aan deze overgangsregeling. Artikel 33 heeft daardoor geen belang meer en kan vervallen.

Artikel XXXII

Artikel XXXII (artikel 2 van de Wet op het kindgebonden budget)

Met de voorgestelde wijziging van artikel 2 van de Wet op het kindgebonden budget wordt voorkomen dat de verlaging van de fiscale lonen en de verzamelinkomens die het gevolg is van het vervangen van de werkgeversvergoedingen door een heffing bij werkgevers wat de inkomensafhankelijke bijdrage betreft tot gevolg heeft dat een groter beroep op het kindgebonden budget wordt gedaan.

Artikel XXXIII

Artikel XXXIII, onderdeel A (artikel 2.23 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten)

Met de voorgestelde wijziging van artikel 2.23 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten wordt voorkomen dat de verlaging van de fiscale lonen en de verzamelinkomens die het gevolg is van het vervangen van de werkgeversvergoedingen door een heffing bij werk-

gevers wat de inkomensafhankelijke bijdrage betreft tot gevolg heeft dat een groter beroep op die wet wordt gedaan.

Artikel XXXIII, onderdeel B (artikel 10.6 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten)

Deze bepaling regelt de omvang van het toetsingsinkomen, waarboven op grond van artikel 10.5, tweede lid, van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten geen aanspraak meer bestaat op tegemoetkoming in de onderwijsbijdrage en in de schoolkosten voor in de wet bepaalde vormen van onderwijs. In verband met de voorgestelde wijzigingen in de Zvw dient de verwijzing naar artikel 41 van de Zvw te worden gewijzigd in artikel 43 van de Zvw. Een inhoudelijke wijziging is hiermee niet beoogd.

Artikel XXXIV

Artikel XXXIV (artikel 3.9 van de Wet studiefinanciering 2000)

Met de voorgestelde wijziging van artikel 3.9 van de Wet studiefinanciering 2000 wordt voorkomen dat de verlaging van de fiscale lonen en de verzamelinkomens die het gevolg is van vervangen van de werkgeversvergoedingen door een heffing bij werkgevers wat de inkomensafhankelijke bijdrage betreft tot gevolg heeft dat een groter beroep op de aanvullende beurs wordt gedaan.

Artikel XXXV

Artikel XXXV (artikel 24 van de Waterleidingwet)

Artikel 24 van de Waterleidingwet regelt de rechtsgevolgen van een plan als bedoeld in artikel 16, eerste lid, van die wet voor de werknemer die ontslagen wordt. Artikel 24, vijfde lid, geeft recht op een bijdrage in de premie van een ziektekostenverzekering aan een ontslagen werknemer wiens werkgever voor het ontslag een bijdrage in die kosten leverde en voor wie in zijn wachtgeldperiode geen regeling geldt, op grond waarvan een ander verplicht is bij te dragen in die premie. De wachtgeldinstantie moet dan dezelfde bijdrage leveren als voorheen de werkgever. De Zvw verplicht de wachtgeldinstantie/inhoudingsplichtige tot vergoeding van de door een verzekeringsplichtige verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage. Om te voorkomen dat de inhoudingsplichtige (dat kan de rechtspersoon/uitkeringsinstantie zijn, maar ook de «ander», zoals bijvoorbeeld de vroegere werkgever) dubbele lasten zou dragen doordat deze zowel de vergoeding van de inkomensafhankelijke bijdrage als de bijdrage krachtens de regeling of het vijfde lid verschuldigd zou zijn, geeft het zevende lid de mogelijkheid tot saldering. Daartoe wordt artikel 2.5.8 van de IAZvw van overeenkomstige toepassing verklaard. Dat betekent dat de vergoeding van de inkomensafhankelijke bijdrage mag worden vermindert met de op grond van het vijfde lid van artikel 24 verschuldigde bijdrage.

Hetgeen bij artikel XXIII is toegelicht met betrekking tot het laten vervallen van artikel 2.5.8 van de IAZvw geldt ook voor artikel 24, zevende lid, van de Waterleidingwet: de tegemoetkoming kan vervallen omdat met de afschaffing van de wettelijke werkgeversbijdrage de grond ervoor is komen te ontvallen en omdat een tegemoetkoming voor dit soort hoogstens nog incidenteel voorkomende gevallen al direct tot een inbreuk op het nieuw voorgestelde wettelijke systeem zou leiden.

Bovendien mag worden aangenomen dat de cao's en andere overeenkomsten bij de beoogde invoering van dit wetsvoorstel in 2011 of 2012 inmiddels zijn aangepast en dat vergoedingen als bedoeld in artikel 2.5.8

van de IAZvw dan wel artikel 24, zevende lid van de Waterleidingwet daarin niet meer voorkomen, dan wel dat werkgevers en werknemers voldoende tijd hebben op afschaffing ervan te anticiperen. In verband daarmee kan artikel 24, zevende lid, van de Waterleidingwet vervallen.

Artikel XXXVI

Artikel XXXVI (artikel 29 van de Wet financiële voorzieningen privatisering ABP)

Artikel 29, tweede lid, van de Wet financiële voorzieningen privatisering ABP kan vervallen in verband met het afschaffen van het werknemersdeel in de Awf-premie.

Artikel XXXVII

Artikel XXXVII (artikelen 17 van de Wet financiering sociale verzekeringen en 50 van de Zorgverzekeringswet)

De teruggaven aan werkgevers worden bij de inwerkingtreding van deze wet afgeschaft. In zoverre worden artikel 17 van de Wfsv en artikel 50 van de Zvw gewijzigd. Met betrekking tot de «oude» jaren moeten de teruggaven nog wel volgens de toen bestaande systematiek plaatsvinden. Het voorgestelde artikel XXXVII voorziet hierin.

Artikel XXXVIII

Artikel XXXVIII (tijdelijke heffingskorting met betrekking tot de inkomstenbelasting)

Deze nieuwe tijdelijke heffingskorting, een onderdeel van het aanvullend pakket, is bedoeld voor de vutters en de vroeg gepensioneerden die de inkomensafhankelijke bijdrage zelf zijn verschuldigd. In het algemeen deel van deze memorie wordt hierop nader ingegaan. Waar voor bepaalde vutters (degene van wie de uitkering vóór 1 januari 2006 is ingegaan en waarvoor de uitkeringsgerechtigde verzekerd was voor de Ziekenfondswet) met betrekking tot de inkomensafhankelijke bijdrage het regime voor werknemers geldt, is geen compensatie nodig. Daarom wordt in de tekst van artikel XXXVIII als voorwaarde voor de heffingskorting gesteld dat op de uitkering de inkomensafhankelijke bijdrage, bedoeld in artikel 43 van de Zvw wordt ingehouden.

Met betrekking het eerste jaar dat het nieuwe systeem geldt, bedraagt de heffingskorting 1% van de vut- of prepensioenuitkering met een maximum van € 182.

Het percentage van de heffingskorting wordt in de twee volgende jaren verlaagd tot respectievelijk 0,67 en 0,33, met dienovereenkomstige verlaging van het maximum.

Het gaat om een persoonlijke heffingskorting (alleen voor de belasting en niet voor de premie volksverzekeringen) die niet aan de partner van de belastingplichtige kan worden «overgedragen».

De heffingskorting is bedoeld voor degenen die de leeftijd van 65 jaar nog niet hebben bereikt. Daarna is de ouderenkorting van toepassing, waarvoor een andere compensatie geldt. Met betrekking tot het jaar waarin de belastingplichtige de leeftijd van 65 bereikt, geldt voor de inkomstenbelasting alleen de ouderenkorting. Cumulatie van beide kortingen (en de verhogingen daarvan in het aanvullende pakket) is dus niet mogelijk.

Artikel XXXIX

Artikel XXXIX (tijdelijke heffingskorting met betrekking tot de loonbelasting)

De tekst van dit artikel met betrekking tot de heffingskorting die is bedoeld voor de vutters en de vroeg gepensioneerden, is praktisch identiek aan die van artikel XXXVIII voor de inkomstenbelasting.

Bij de loonbelasting kan deze heffingskorting slechts ten opzichte van één inhoudingsplichtige geldend worden gemaakt (artikel 23 van de Wet LB 1964). Ingeval iemand meerdere vutof prepensioenuitkeringen heeft, kan hij de volledige heffingskorting dus pas de inkomstenbelasting benutten. Ook is er verschil tussen de loonbelasting en de inkomstenbelasting in het jaar waarin de belastingplichtige de leeftijd van 65 jaar bereikt. Voor de loonbelasting geldt deze heffingskorting als de werknemer op het moment van inhouding jonger is dan 65 jaar. Daarna is de ouderenkorting van toepassing. Voor de inkomstenbelasting geldt in dat jaar alleen de ouderenkorting.

Artikel XL

Artikel XL (overgangsbepaling aanpassing bedragen tabellen schijventarief)

Zoals in het algemeen deel van deze memorie is aangegeven, wordt het schijventarief gewijzigd: verhoging tarief 1e schijf met 2,8 procentpunt, verhoging tarief 2e schijf met 0,25 procentpunt, verlenging eerste schijf met € 700 en verkorting tweede schijf met € 1 200. Deze wijzigingen worden aangebracht in de artikelen 2.10 en 2.10a van de Wet IB 2001 (artikel XXX, onderdelen A en B) en in de artikelen 20a en 20b van de Wet LB 1964 (artikel III, onderdelen G en H). In die tabellen worden ook belastingbedragen genoemd die worden verhoogd met het tarief als het belastbaar inkomen uit werk en woning de vorige tariefschijf te boven gaat. Deze bedragen kunnen nu niet worden aangepast omdat nog niet bekend is wanneer dit wetsvoorstel ingaat en in hoeverre de inflatiecorrectie is toegepast. Die belastingbedragen volgen echter uit de lengte van de tariefschijven en de tarieven en kunnen daarom op het moment van inwerkingtreding van de wijzigingen in het schijventarief bij ministeriële regeling worden vastgesteld.

Artikel XLI

Artikel XLI (samenloop met Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten)

Bij het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten in verband met het bevorderen van participatie van jonggehandicapten door werk en arbeidsparticipatie (Kamerstukken 31 780) wordt de citeertitel van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten gewijzigd in Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten. Met deze bepaling wordt, wanneer voornoemd wetsvoorstel in werking is getreden, artikel XIII hiermee in overeenstemming gebracht.

Verder is geregeld dat artikel 5.8.8 van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten komt te vervallen indien voornoemde wet eerder in werking is getreden dan deze wet. Dit artikel heeft betrekking op de vereveningsbijdrage. Dit artikel kan vervallen omdat als gevolg van de wijzigingen van de Wfsv geen sprake meer is van inhouding van premies werknemersverzekeringen, waaraan de vereveningsbijdrage is gekoppeld.

Artikel XLII

Artikel XLII (samenloop met artikel 51 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen)

Bij het in artikel XLII genoemde wetsvoorstel (Kamerstukken 32 037) wordt een artikel 51 in de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen ingevoegd. Op grond van deze bepaling verstrekt de Minister van SZW jaarlijks aan de Sociale verzekeringsbank (SVB) een uitkering ten laste van 's Rijks kas voor onder andere de vergoeding van inkomensafhankelijke bijdrage over de aanvullende inkomensvoorziening ouderen. Deze bepaling is zodanig gewijzigd dat de door de SVB verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage ten laste van het Rijk wordt gebracht.

Artikel XLIII

Artikel XLIII (inwerkingtreding)

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

In het algemeen deel van deze memorie is al opgemerkt dat in het voorjaar van 2010 een keuze zal worden gemaakt tussen invoering per 1 januari 2011 of 2012, waardoor invoering op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip noodzakelijk is. De wettekst biedt verder de mogelijkheid dat de inwerkingtreding voor de verschillende artikelen of onderdelen verschillend kan worden vastgesteld. Van deze mogelijkheid kan gebruik worden gemaakt door een bepaalde wijziging nog niet in werking te laten treden. Dat kan bijvoorbeeld aan de orde komen als een wijziging volgens de Wet uniformering loonbegrip met betrekking tot een inkomensafhankelijke regeling naar de dan geldende inzichten niet in die vorm wordt gewenst of als een bijkomende wetswijziging (bijvoorbeeld die in de Waterleidingwet) door het tijdsverloop is achterhaald.

De staatssecretaris van Financiën,
J. C. de Jager

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. P. H. Donner

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
A. Klink